

EUROOPA PARLAMENDI JA ELI LIIKMESRIIKIDE PARLAMENTIDE VAHELISED SUHTED

ET



2020. AASTA ARUANNE



Euroopa Parlament

PARLAMENDID EUROOPA LIIDUS



Euroopa Liit toimib esindusdemokraatia alusel.



705 kohta*



Liidu tasandil on kodanikud otse esindatud Euroopa Parlamendis.

Liidu liikmesriike esindavad Euroopa Ülemkogus riigipead või valitsusjuhid ja nõukogus liikmesriikide valitsused, kes ise annavad demokraatlikult aru oma parlamentidele või kodanikele.



Council of the European Union

Riikide parlamendid aitavad liidu heale toimimisele aktiivselt kaasa...



... ELi institutsioonide esitatud teabe ja ELi seaduseelnõude põhjal.



... tagades subsidiaarsuse põhimõtte järgimise.



... osaledes vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala hindamise mehhanismides ning olles seotud Eurooli poliitilise järelevalve ja Eurojusti hindamisega.



...võttes osa ELi lepingute läbivaatamismenetlustest.



... olles teavitatud riikide taotlustest ELiga ühinemiseks.



... osaledes liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi parlamentidevahelises koostöös.



Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid määravad ühiselt ELi parlamentidevahelise koostöö mõjusa ja regulaarse korra ja arengu.



Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC) võib esitada Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile läbivaatamiseks iga küsimuse, kui peab seda vajalikuks. Lisaks toetab konverents liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelist teabe ja parimate tavade vahetust.

* Euroopa Parlamendil on 705 kohta alates 1. veebruarist 2020, tulenevalt Ühendkuningriigi EList väljaastumisest 31. jaanuaril 2020.

**RIIKIDE PARLAMENTIDEGA SUHTLEMISE
DIREKTORAAT**

2020. AASTA ARUANNE

**Euroopa Parlamendi ja
ELi liikmesriikide parlamentide suhted**

Käesolevas riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi aruandes antakse täielik ülevaade tegevusest ja sündmustest, mis toimusid 2020. aastal parlamentidevahelises koostöös liikmesriikide parlamentidega. Koostöös osalesid 39 parlamenti ja parlamendikoda 27 liikmesriigist ning Euroopa Parlament.

Aruande väljaandja on Euroopa Parlamendi riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat, mis kuulub Euroopa Parlamendi presidentuuri peadirektoraadi alla.

Katrin RUHRMANN

direktor

katrin.ruhrmann@europarl.europa.eu

Pekka NURMINEN

institutsioonidevahelise koostöö üksuse juhataja

pekka.nurminen@europarl.europa.eu

Jesús GÓMEZ

õigusloomealase dialoogi üksuse juhataja

jesus.gomez@europarl.europa.eu

Teksti koostaja:

Paraskevi CHAVAKI

institutsioonidevahelise koostöö üksuse administraator

paraskevi.chavaki@europarl.europa.eu

Tekst valmis 18. märtsil 2021.

relnatparl@europarl.europa.eu

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

Kõik fotod ja illustratsioonid: © Euroopa Liit, kui ei ole märgitud teisiti.

2020. AASTA ARUANNE

ELi liikmesriikide parlamentidega suhtlemise eest vastutavate Euroopa Parlamendi asepresidentide eessõna	8
I. COVID-19 pandeemia mõju parlamentidevahelisele koostööle	10
II. 2020. aasta parlamentidevahelise tegevuskava tähtsamad suunad ja põhiteemad	13
a. Poliitiline raamistik	13
b. Horisontaalsed ehk valdkonnaülesed teemad	14
1. INSTITUTSIOONILISED PARLAMENTIDEVAHELISED ORGANID	18
1.1 Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC)	18
1.2 ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverents	21
2. PARLAMENTIDEVAHELISED KONVERENTSID	23
2.1 Euroopa parlamentaarne nädal, stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitlev parlamentidevaheline konverents ning Euroopa poolaastat käsitlev konverents	23
2.2 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜVJP/ÜJKP) teemaline parlamentidevaheline konverents	26
3. VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA PARLAMENTAARNE ÜHISKONTROLL	29
3.1 Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühm	29
3.2 Eurojusti hindamist käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine	32
3.3 Euroopa piiri- ja rannikuvalve	34
4. PARLAMENTIDEVAHELISED KOMISJONIDE KOHTUMISED JA MUU PARLAMENTIDEVAHELINE KOOSTÖÖ	35
4.1 Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised	35
4.2 Kõrgetasemeline rände- ja varjupaigategemaline konverents	39
4.3 Parlamentidevaheline koostöö ELi välistegevuse valdkonnas ja mitmepoolsed parlamentaarsed assambleed	41
4.4 ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vastastikused külastused ning muu kahepoolne suhtlus	43
5. SEADUSANDLIK KOOSTÖÖ ELI LIIKMESRIIKIDE PARLAMENTIDEGA	44
5.1 Varajase hoiatamise süsteem ja aluslepingutele lisatud protokoll nr	44
5.1.1 Varajase hoiatamise süsteem	44
5.1.2 Liikmesriikide parlamentide esildised	45
5.1.3 Igakuine ülevaade	48
5.2 Mitteametlik poliitiline dialoog ja aluslepingute protokoll nr 1	49

6. VÖRGUSTIKUD JA TEABEVAHETUS	51
6.1 Parlamentidevaheline ELi teabevahetussüsteem (IPEX)	51
6.2 Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskus	53
6.3 Nõukogu eesistujariigi parlamendi toetamise programm	56
6.4 ELi liikmesriikide parlamentide esindajate võrgustik Brüsselis	57
6.5 Parlamenditöötajate seminarid	58
7. VAHENDID JA TUGITEGEVUSED	60
7.1 Kaugkoosolekute ja videokonverentside korraldamine	60
7.2 CONNECT – riikide parlamentide esitatud dokumente sisaldav Euroopa Parlamendi andmebaas	62
7.3 Sama valdkonna parlamendikomisjonide andmebaas (CorCom)	63
7.4 Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi väljaanded	64
8. RIIKIDE PARLAMENTIDEGA SUHTLEMISE DIREKTORAAT	65
LISA	67
I LISA – COSACi kohtumised – Teemad ja peaesinejad 2020. aastal	67
II LISA – Euroopa Parlamendi korraldatud parlamentidevahelised komisjonide kohtumised ja parlamentidevahelised konverentsid Brüsselis 2020. aastal	69
III LISA – ELi liikmesriikide parlamentide külastused Euroopa Parlamenti 2020. aastal (sh direktoraadi korraldatud videokonverentsid)	70
IV LISA – Varajase hoiatamise süsteemi andmed	72
V LISA – Seisukohavõtud protokoll nr 1 alusel – mitteametlik poliitiline dialoog	74
VI LISA – Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskus (ECPRD)	75
Terminid ja lühendid	78

ELi liikmesriikide parlamentidega suhtlemise eest vastutavate Euroopa Parlamendi asepresidentide eessõna

2020. aasta jaanuaris algas Euroopa Parlamendi uue, 2019. aastal valitud koosseisu ametiaja esimene täisaasta. Parlament vaatas ootusrikkalt tulevikku ja oli valmis tegelema paljude suurte ülesannetega, alates järgmise seitsme aasta eelarve planeerimisest ning ELi ja Ühendkuningriigi edasiste suhete kujundamisest pärast Brexitit kuni kestliku keskkonnapoliitika väljatöötamise ja suhete arendamiseni partneritega kogu maailmas.



Euroopa Parlamendi asepresident Dita Charanzová ja Euroopa Parlamendi esimene asepresident Roberta Metsola Euroopa Parlamendi ruumides Brüsselis
© Euroopa Liit 2021 – EP / Alain ROLLAND

Siis ei osanud keegi veel kujutleda, mis on tulemas: COVID-19 viiruse põhjustatud pandeemia, mis mõjutab kõiki maailma riike; inimeste tervist ja elu muserdavad tragöödiad ning sulgemistest ja piirangutest tingitud majandus- ja sotsiaalkriis; viirusega võitlemiseks vajalikud sanitaar- ja tervishoiumeetmed. Me ei osanud veel ette kujutada, kui suurel määral meie igapäevaelu, meie vabadus ja meie käitumine kõigest mõne nädalaga muutuvad.

Alates 2020. aasta märtsist tuli aga kõigil parlamentidel kiiresti reageerida pandeemiaaja uuele tegelikkusele. Vaja oli tagada oma liikmete ja töötajate tervis ja ohutus ning põhifunktsioonide, eelkõige õigusaktide ja eelarvega seotud otsuste tegemise järjepidevus. Tõhusad ja väärtuslikud vahendid kriisi haldamiseks parlamentides on olnud parlamentidevahelised võrgustikud ja kogemuste vahetamine selle kohta, kuidas uues olukorras parlamentaarsete ja haldusmenetlustega toime tulla.

Kohe pandeemia alguses peatati parlamentidevaheline tegevus. Esimeeste konverents jäeti ära. Eesistujariik Horvaatia pidi lahendama enneolematuid probleeme, suutis aga parlamentidevahelised kohtumised taas elustada, korraldades 2020. aasta juunis COSACi esimeeste esimese kaugkoosoleku ja lisaks esimeeste kohtumise ELi ja Ühendkuningriigi kaubanduslepingu pealäbirääkija Michel Barnier'ga. Saksamaa eesistumisperioodil kogus parlamentidevaheline tegevus uuesti hoogu, kusjuures kõik korralised koosolekud peeti kaugosaluse vormis. Toimusid koguni COSACi esimeeste täiendavad kohtumised Euroopa Komisjoni liikmetega.

Ka Euroopa Parlament pidi väga kiiresti kohanema uute töömeetoditega ja kasutama märkimisväärsed logistilisi vahendeid, et tagada oma parlamentaarse (ja parlamentidevahelise) tegevuse järjepidevus. Euroopa Parlament jätkas parlamentidevahelist tegevust Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma kohtumisega, korraldades selle kaugosaluse vormis. Sellele üritusele järgnesid mitmed parlamentidevahelised komisjonide kaugkoosolekud, nende hulgas kõigepealt kohtumine Eurojusti hindamise teemal ning kõrgetasemeline rände- ja varjupaigategemaline konverents, mille korraldasid Euroopa Parlament ja eesistujariigi parlament koostöös eesistujariikide kolmiku ülejäänud kahe parlamendiga.

Euroopa Parlament tihendas veelgi koostööd eesistujariikide parlamentidega, et kohandada koosolekuvorme ja -kavasid kaugkoosolekute nõuetega. Nõukogu eesistujariikide Horvaatia ja Saksamaa ning Euroopa Parlamendi ja kõigi parlamenditöötajate aktiivne tegutsemine ja otsustavus võimaldas vaatamata erakordselt rasketele oludele tagasi pöörduda tavapärase kõrgekvaliteedilise ja ambitsioonika parlamentidevahelise tegevuse programmi juurde.

ELi institutsioonid on selles kriisis olnud tugevad ja vastupidavad. Euroopa Liidu otsuste tegemine tagati kõigil tasanditel ja töö on olnud tulemuslik. Võeti vastu otsused ELi tulevase eelarve ja ELi taastekava rahastamise kohta, sealhulgas sätted õigusriigi põhimõtte järgimise kohta, ning pandi alus tulevasele elujõulisele omavahendite süsteemile. Neid teemasid arutati põhjalikult ka parlamentidevahelistel kohtumistel.

Seal oli regulaarselt arutusel ka Euroopa tuleviku konverentsi teema, mis 2021. aastal tõuseb parlamentidevahelises tegevuses ja aruteludes kindlalt kesksele kohale. Euroopa tuleviku kujundamist käsitlevates aruteludes on keskne roll liikmesriikide parlamentidel.

Peame tähtsaks tõhustatud parlamentidevahelist koostööd ELi välistegevusega seonduvates küsimustes. Euroopa Parlament jälgib tähelepanelikult kriisi mõju demokraatlikele institutsioonidele kogu maailmas. Ootame ka oma traditsioonilise Atlandi-ülese partnerluse taaselustamist, oma rolli suurendamist rahvusvahelisel areenil, eelkõige naaberpiirkondades, ning uute viljakate suhete arendamist ja koostöö edendamist Ühendkuningriigi parlamendiga.

2020. aastal muutsime põhjalikult oma töömeetodeid ja peame ka käesoleval erakordsel aastal toetuma oma kogemustele. Üldiselt on tehnoloogia hästi toiminud ja me oleme edukalt kasutanud virtuaalsete töömeetoditega saadud kogemusi. Oleme siiski kindlalt seisukohal, et parlamentidevahelised suhted põhinevad suures osas isiklikel suhetel ja et parlamentidevahelisi kohtumisi ei saa asendada videokonverentsidega. Kohapealse osalusega koosolekutel on teistsugune dünaamika ja tähendus. Seetõttu ootame võimalust kohtuda uuesti näost näkku niipea kui võimalik. Loomulikult ei välista see võimalust, et kaugkoosolekud jäävad täiendavaks koosolekuformaadiks seal, kus need osutuvad kasulikuks.

Täname endist asepresidenti Mairead McGuinnessi aktiivse tegutsemise ja panuse eest Euroopa Parlamendi suhetesse liikmesriikide parlamentidega enne tema valimist Euroopa Komisjoni koosseisu 2020. aasta septembris.

Euroopa Parlament ja ELi liikmesriikide parlamendid jäävad Euroopa tuleviku kujundamisel tähtsateks partneriteks. Tahame jätkata tihedat koostööd kõigis ühist huvi pakkuvates valdkondades ning parlamentaarse demokraatia nõuetekohase toimimise tagamisel kõigil tasanditel nii Euroopas kui ka mujal.



Roberta Metsola
Esimene asepresident



Dita Charanzová
Asepresident

I. COVID-19 PANDEEMIA MÕJU PARLAMENTIDE-VAHELISELE KOOSTÖÖLE

2020. aasta algus oli parlamentidevahelises koostöös tavapärane. Jaanuaris toimus Zagrebis Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide esimeeste konverentsi (COSAC) kohtumine, mis avas Horvaatia eesistumisperiodiks kavandatud ürituste programmi. 2020. aasta veebruaris võõrustas Euroopa Parlament Brüsselis Euroopa parlamentaarse nädala raames rohkem kui 100 liikmesriikide parlamentide liiget. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemaline parlamentidevaheline konverents Zagrebis (2.–4. märts) oli 2020. aasta viimane kohapealse osalusega parlamentidevaheline kohtumine.

Varsti pärast seda kohtumist hakkas olukord Euroopas COVID-19 tõttu järsult halvenema ning kõikjal võeti erakorralisi meetmeid viiruse leviku tõkestamiseks. 2. märtsil teatas Euroopa Parlamendi president David Sassoli, et tühistatakse enam kui 130 üritust, mis oli kavas korraldada Euroopa Parlamendi ruumides ja milles pidi osalema 6000–7000 inimest. Euroopa Parlament suleti ka külastajatele.

Nakkus levis kiiresti ja epideemia muutus ülemaailmseks. Otsust mitte lubada väliskülalistega üritusi pikendas parlamendi president järgnevatel kuudel kuni 2020. aasta lõpuni. Igat liiki üritused tühistati, visiidid ja reisid peatati ning töötajatel (ja ajuti ka parlamendiliikmetel) paluti töötada kodus¹. Sellest tulenevalt tühistati, lükati edasi või asendati kaugkoosolekutega kõik Euroopa Parlamendi 2020. aasta märtsist detsembrini kavandatud parlamentidevahelised kohtumised.

Jäeti ära ka ELi parlamentide esimeeste konverents, mis pidi toimuma 2020. aasta mais Helsingis. Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma koosolek, mis oli samuti kavandatud 2020. aasta märtsiks, asendati kirjaliku elektroonilise teabevahetusega.

Parlamendid jätkasid aga tööd. Liikmesriikide parlamentides olid kaugistungid küll pigem erand kui reegel, siiski tehti sealgi vajalikke kohandusi, et parlamendiliikmetel oleks võimalik kontrollida ja hääletada uute seaduste üle, millest paljud olid seotud tervisealase hädaolukorraga². Euroopa Parlament kiitis heaks istungite muudetud ajakava. Esimesel osaistungjärgul olid päevakorras kiireloomulised seadusandlikud küsimused. Parlamendiliikmed võisid füüsiliselt kohal olla või osaleda videokonverentsi kaudu. Võeti ka meetmeid, et võimaldada hääletamist e-posti teel. Lisaks kohaldati sotsiaalse distantseerumise meetmeid³.

Euroopa Parlament ning nõukogu eesistujariigid Horvaatia ja Saksamaa kohandasid oma programme maksimaalses ulatuses. Parlamentidevaheliste ürituste korraldamist jätkati siiski üpris aktiivselt, eriti 2020. aasta teisel poolel. Tegevuse järjepidevus saavutati koosolekute vorme, päevakordi ja menetlusi kohandades. Kasutati kirjalikke menetlusi ning koosolekud muutusid virtuaalseks, lühemaks ja sagedasemaks. Loobuti poliitiliste tekstide vastuvõtmisest, mille üle kohtumistel tavaliselt intensiivseid läbirääkimisi peetakse, või kasutati muid menetlusi. Kuigi COSACi raames jätkus koostöö

1 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226105/WEB_No.27_National_Parliaments_procedures_following_COVID-19.pdf

2 COVID-19 epideemia tõttu pidas Euroopa Parlamendi istungisaalis esimest korda istungit ühe liikmesriigi parlament: 150-liikmeline Belgia parlamendi alamkoda ei saanud nimelt kasutada oma istungisaali, kuna pidi järgima sotsiaalse distantseerumise meetmeid. Nii toimus Belgia uue valitsuse kokkuleppe arutelu ja ratifitseerimine 2020. aasta sügisel Euroopa Parlamendi ruumides.

3 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226110/No.32_State_of_COVID-19_measures_in_Parliaments.pdf

kaugosaluse vormis, nõudis see teatavat ühiselt kokku lepitud paindlikkust, kuna kodukord ei näe ette selliseid erandlikke asjaolusid. Näiteks otsustas eesistujariik Horvaatia asendada COSACi täiskogu erakorralise eesistujate kohtumisega ning eesistujariik Saksamaa korraldas oma eesistumisperioodi programmi lõpetuseks täielikult virtuaalse COSACi. Mõlemal puhul pakuti kaugkoosolekute tehnilistest piirangutest tulenevalt piiratud ulatuses suulist tõlget ja ühtegi teksti vastu ei võetud. Mõnel juhul asendati poliitilised tekstid esimeeste järeldustega (ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika parlamentidevaheline konverents) või eesistujariigi kirjaga, mis oli allkirjastamiseks avatud (COSAC).

Poliitilised asjaolud suurendasid 2020. aastal vajadust kiireloomuliste arutelude järele. Eesistujariik Saksamaa tegi nii COSACi kui ka ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika parlamentidevahelise konverentsi raames algatusi selliste kiireloomuliste arutelude (COSACi puhul „Aktuelle Stunde“) päevakorda võtmiseks. Eesmärk oli pidevalt muutuvates poliitilistes tingimustes vabamalt ja paindlikumalt arvamusi vahetada. Teemad olid sageli seotud ELi välispoliitikaga. Selline suundumus võib jätkuda.

2020. aasta septembri korraldas Euroopa Parlament parlamentidevahelise tegevuse taastamiseks Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma kaugosaluse vormis kohtumise. Sellele järgnesid mitmed parlamentidevahelised komisjonide kaugkoosolekud, nende hulgas kõigepealt kohtumine Eurojusti hindamise teemal ning kõrgetasemeline rände- ja varjupaigategemaline konverents, mille korraldasid novembris Brüsselis Euroopa Parlament ja eesistujariigi (Saksamaa) parlament koostöös eesistujariikide kolmiku ülejäänud kahe parlamendiga (Portugal ja Sloveenia).



2020. aastal toimus sama palju parlamentidevahelisi komisjonidekohtumisi kui 2019. aastal, mil neid oli küll Euroopa Parlamendi valimiste tõttu mõnevõrra tavalisest vähem. Samuti väärub märkimist, et 2020. aastal suurenes liikmesriikide parlamentide liikmete osavõtt nendest koosolekutest, tõenäoliselt uute kaugosalusvõimaluste tõttu. Reisi piirangutest tulenevalt korraldati juba 2020. aasta alguses väga vähe kahepoolseid kohtumisi ning pärast 2020. aasta märtsi peeti need kõik veebi vahendusel.

Protokollide nr 1 ja 2 kohaste esildiste arv oli samuti veidi väiksem kui tavalisel seadusandlusaastal, kuid 2019. aastaga võrreldes siiski suurem. Mitmel juhul tähendas vajadus pandeemiale kiiresti reageerida seda, et subsidiaarsuse kontrolliks ette nähtud kaheksanädalasest ajavahemikust ei olnud võimalik kinni pidada ning seadusandlike ettepanekute menetlemine toimus kiirkorras.

Pandeemiaga kaasnenud digitaalne hüpe ei ole pelgalt tehnilist laadi, vaid on muutnud ka inimeste käitumist ja hoiakuid. See on kiirendanud kaugkoosolekute lahenduste kättesaadavust ning suurendanud parlamendiliikmete ja kõrgetasemeliste esinejate valmisolekut kaugosalemiseks. Koosolekud on ka lühenenud ja teabevahetus on muutunud kontsentreeritumaks. Osa neist positiivsetest kogemustest võib säilida ka tulevikus ja kasutust leida *ad hoc* dialoogide korraldamisel, näiteks Euroopa Parlamendi raportöörade ja liikmesriikide parlamentide raportöörade vahel või Euroopa Parlamendi liikmete ja institutsioonilise rolliga liikmesriikide parlamentide liikmete vahel, nagu komisjonide esimehed, kes jagavad sama portfelli, või asepresidendid.

Lisaks poliitilisel tasandil toimunud muutustele on tervishoiukriis suurendanud ka parlamentide veebipõhist ja elektroonilist (kirjalikku) teabevahetust, eelkõige ECPRDi ja IPEXi võrgustike raames⁴.

4 Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskus (ECPRD) ja Parlamentidevaheline ELi teabevahetussüsteem (IPEX)

II. 2020. AASTA PARLAMENTIDEVAHELISE TEGEVUSKAVA TÄHTSAMAD SUUNAD JA PÕHITEEMAD

a. Poliitiline raamistik

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi tööd juhtisid ja suunasid poliitiliselt Euroopa Parlamendi president David Sassoli ja esimene asepresident Mairead McGuinness koos liikmesriikide parlamentidega suhtlemise eest vastutava asepresidendi Dita Charanzová ning põhiseaduskomisjoni (AFCO) ja komisjonide esimeeste konverentsi esimehe Antonio Tajaniga. 2020. aasta novembri keskel valiti Euroopa Parlamendi esimeseks asepresidendiks Roberta Metsola, kuna Mairead McGuinness sai Euroopa Komisjoni finantsteenuste, finantsstabiilsuse ja kapitaliturgude liidu volinikuks.

2020. aasta kui Euroopa Parlamendi uue koosseisu ametiaja esimene täisaasta oli poliitiliselt keeruline isegi pandeemiat arvestamata. Käsitlemist nõudvad teemad olid väga olulised, olles seotud Euroopa Ülemkogu strateegilise tegevuskava ja uue Euroopa Komisjoni prioriteetidega, mille Euroopa Parlament heaks kiitis, kui kinnitas 2019. aasta lõpus komisjoni uue koosseisu. Parlamentidevaheliste kohtumiste päevakorda oli juba kavas võtta kokkulepe mitmeaastase finantsraamistiku kohta ühes kõigi sellega seotud õigusaktidega, ELi ja Ühendkuningriigi uue partnerluse sõlmimine, Euroopa roheline kokkulepe ja digitaalarengu tegevuskava ning Euroopa tuleviku konverentsi algatamine. ELi rolli tugevdamine ülemaailmse toimijana oli samuti oluline teema, mida taheti arutada paljudel parlamentidevahelistel foorumitel.

Alates 2020. aasta märtsist sai aga paljude kohtumiste vältimatuks lisateemaks COVID-19 pandeemia. Parlamendid vahetasid arvamusi ja kogemusi viirusevastaste meetmete ning selle üle, kuidas säilitada pandeemiast tingitud rasketel aegadel parlamentide põhifunktsioonid ja parlamentaarne töö.

Veel üks teema, mida 2020. aastal elavalt arutati, oli õigusriigi toimimine ELis. See arutelu oli osaliselt seotud mitmeaastase finantsraamistiku ning taaste- ja vastupidavusrahaastuga, mis loodi pandeemia pikaajalise sotsiaalse ja majandusliku mõju leevendamiseks. Kriis süvendas oluliselt ka julgeoleku- ja rändeprobleeme ning neidki arutati parlamentidevahelistel kohtumistel ja arvamuste vahetamisel.



Euroopa Parlamendi esimeeste konverentsi ja Euroopa Parlamendi presidenti David Sassoli videokonverents liidupäeva presidenti Wolfgang Schäubleaga 2020. aasta mais. © Euroopa Liit 2020 – EP / Daina LE LARDIC

b. Horisontaalsed ehk valdkonnaülesed teemad

Tavapäraselt keskendub parlamentidevaheline koostöö poliitilistele ja institutsioonilistele küsimustele ning aruteludele. Varajase hoiatamise süsteem, mis seob liikmesriikide parlamendid subsidiaarsuse kontrolli kaudu ELi õigusloomeprotsessiga, on käima lükanud subsidiaarsusest palju kaugemale ulatava laialdase seadusandliku dialoogi. Viimastel aastatel on tähelepanu pööratud ka parlamentaarsele kontrollile ja järelevalvele ELi täitevtegevuse ja -asutuste üle, eelkõige justiits- ja siseküsimuste valdkonnas. Parlamentaarne koostöö areneb ka ELi välispoliitika vallas, peamiselt ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜVJP/ÜJKP) raamistikus, aga ka parlamentaarses diplomaatias, demokraatia toetamises ja koostöös mitmepoolsetel ja isegi ülemaailmsel foorumitel, eesmärgiga kaitsta Euroopa väärtusi ja huve.

2020. aastal käsitleti parlamentidevahelistel foorumitel ja kahepoolsetel aruteludel korduvalt järgmisi teemasid:

i. Euroopa tuleviku konverents

Juba 2019. aasta detsembris tegid Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament ettepaneku korraldada konverents, et arutada ELi rolli pidevalt muutuvast rahvusvahelises keskkonnas ja kohandusi, mis on vajalikud 21. sajandi probleemidega tegelemiseks. Pandeemia tõi varasemast selgemalt esile pakilise vajaduse ennast analüüsida ning arutada ELi reformimist ja uuendamist.

2020. aasta jaanuaris ja juunis võttis Euroopa Parlament vastu resolutsioonid Euroopa tuleviku konverentsi kohta⁵. Resolutsioonides pöörduti nõukogu poole üleskutsega olla avatud konverentsist lähtuvatele reformidele, sealhulgas aluslepingute muutmisele. Parlament võttis omalt poolt kohustuse alustada konverentsi võimalikult kiiresti ja oli valmis seda tegema 2020. aastal. Resolutsioonides rõhutati veel, et tervishoiukriis annab arutamiseks uusi küsimusi: liidu suuremad volitused tegutseda piiriüleste terviseohtude korral; uued vahendid, millega tagada, et liit saaks tulevikus kriisi korral viivitamata tegutseda – koordineerida, korraldada solidaarsust või reageerida põhiõiguste vastu suunatud rünnakutele.

Alates 2019. aastast on liikmesriikide parlamendid ilmutanud tugevat taht konverentsil osaleda ning seda rõhutati mitmel korral ka 2020. aastal, eelkõige COSACi raames. Loomulikult on liikmesriikide parlamentidel koos Euroopa Parlamendiga oluline roll kodanikega suhtlemisel, aga ka ametlik roll aluslepingute muutmise korral. Eesistujariik Saksamaa toetas aktiivselt liikmesriikide parlamentide tugevat osalemist. Nii eesistujariik Horvaatia kui ka eesistujariik Saksamaa algatasid ELi institutsioonidele saadetud eesistujariigi kirjad, millele kirjutati alla enamik liikmesriikide parlamentide delegatsioonide esimehi. Ka Euroopa Parlament on väljendanud soovi, et liikmesriikide parlamendid kaasataks asjakohaselt ja et konverentsil oleks tõeline parlamentaarne mõõde.

5 Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi seisukohta Euroopa tuleviku konverentsi kohta (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0010); Euroopa Parlamendi 18. juuni 2020. aasta resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi seisukohta Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi suhtes (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0153).

ii. Õigusriik, demokraatia ja põhiõigused

Euroopa Komisjon võttis vastu õigusriigi raamistiku, et reageerida mõnes ELi liikmesriigis toimuvatele muutustele, mis kujutavad endast süsteemset ohtu õigusriigile. Kuna õigusriigi põhimõtte järgimine muutus kõiki ELi poliitikavaldkondi läbivaks prioriteediks, kajastus see ka mitmesugustes parlamentidevahelistes aruteludes, sealhulgas kahepoolsetes aruteludes.

Õigusriigi küsimuste arutamiseks korraldati COSACi erikohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi Věra Jourová ja voliniku Didier Reyndersiga. Parlamentide liikmed soovisid, et seda teemat käsitletak regulaarselt, näiteks seoses komisjoni iga-aastase õigusriigi olukorda käsitleva aruandega.

10. novembril korraldas Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon (LIBE) parlamentidevahelise komisjonide kohtumise teemal „Komisjoni esimene õigusriigi olukorda käsitlev aastaaruanne ja liikmesriikide parlamentide roll“, mis võimaldas parlamentide liikmetel jagada oma kogemusi liikmesriikide parlamentide rolli kohta. Arutati ka COVID-19 meetmete mõju demokraatiale, õigusriigile ja põhiõigustele. Sealjuures pöörati erilist tähelepanu kontrollile, mida liikmesriikide parlamendid sel ajal teevad.

iii. ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu läbirääkimised

Ühendkuningriik lahkus EList 31. jaanuaril 2020 ja kuni 2020. aasta lõpuni oli ette nähtud üleminekuperiood, mille jooksul Ühendkuningriik jäi ELi ühtse turu ja tolliliidu osaks, kuna peeti veel läbirääkimisi tulevaste suhete üle. ELi ja Ühendkuningriigi tulevase suhteid käsitlev kokkulepe sõlmiti alles 24. detsembril 2020. ELi ja Ühendkuningriigi suhted ning eelkõige läbirääkimised ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu üle olid kogu 2020. aasta jooksul ka parlamentidevaheliste arutelude teema.

COSACi esimeestel olid 2020. aasta juunis ja septembris erikohtumised ELi pealäbirääkija Michel Barnier'ga. Barnier andis COSACi esimeestele ülevaate asjade arengust. Mõlemast kohtumisest võttis osa Euroopa Parlamendi Ühendkuningriigi koordineerimisrühma esimees David McAllister. 2020. aasta septembris toimunud Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma seitsmendal koosolekul arutati Brexitiga seotud probleeme, pidades silmas Europoli tulevast rolli ning ELi norme, mis ei kuulu arutamisele Europoli ja Ühendkuningriigi tulevast koostööd käsitlevatel läbirääkimistel. Brexitiga seotud probleeme, mis puudutavad võitlust terrorismi ja piiriülese kuritegevuse vastu, arutati ka 2020. aasta detsembris toimunud parlamentidevahelisel komisjonide kohtumisel, kus hinnati Eurojusti tegevust.

Ühendkuningriigi parlament ja sellele kuuluva osalesid alates 2020. aasta veebruarist parlamentidevahelistel üritustel kolmandate riikide vaatlejadena või erikülalistena, kooskõlas parlamentidevaheliste konverentside reeglitega. Euroopa Parlamendi komisjonid kutsusid Ühendkuningriigi parlamendi esindajaid osalema vajaduse korral. 2020. aastal jätkusid mitmed kahepoolsed kontaktid Ühendkuningriigi parlamendiga, eelkõige selle ülemkojag.

iv. ELi eelarve ja taastekava

2020. aasta tähtsate ülesannete hulka kuulusid pikaajaline rahastamiskava järgmiseks seitsmeks aastaks (2021–2027) ning Euroopa taastekava vastuseks tervisekriisile ja selle raskele mõjule Euroopa majandusele. Parlamentidevahelistes aruteludes ja mõttevahetustes pühendati neile teemadele palju aega ja need olid 2020. aastal tähtsal kohal ka mõlema eesistujariigi tegevuskavas. Eesistujariigi Horvaatia kirjas, millele kirjutasid alla paljud COSACi esimehed, kutsuti ELi institutsioone üles mitmeaastast finantsraamistikku ja taastekava õigeaegselt vastu võtma.

Enamik parlamente tunnustas Euroopa Ülemkogu 21. juuli 2020. aasta ajaloolist kokkulepet mitmeaastase finantsraamistiku ja taastekava kohta. Enamik liikmesriikide parlamente pidi ratifitseerima otsuse liidu uue omavahendite süsteemi kohta. Euroopa Parlament kasutas 2020. aastal parlamentidevaheliste arvamuste vahetuste käigus iga võimalust, et rõhutada, kui väga vajalik on sujuv ratifitseerimisprotsess liikmesriikides, ning kaitses samal ajal oma seisukohta mitte vähendada mitmeaastast finantsraamistikku taasterahastu tõttu.

Stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitlev 15. parlamentidevaheline konverents, mis toimus 2020. aasta oktoobris, keskendus kriisi majanduslikele tagajärgedele. Mõttevahetustes jäi kõlama parlamentide üldine soov, et liikmesriikide parlamendid tuleks kaasata ka taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse ja vastuvõtmisse, mitte ainult nende järelevalvesse. Sama sõnum oli valdav ka COSACi aruteludes.

v. Rohe- ja digipööre

Rohe- ja digipööre muutuvast maailmas on president Ursula von der Leyeni juhitud Euroopa Komisjoni üks prioriteete. COVID-19 pandeemia on ELi digi- ja rohe-eesmärkide tähtsust veelgi tõstnud ning on näidanud, et digi- ja roheüleminekud võivad toimuda väga kiiresti. Euroopa Parlament toetab kindlalt neid ELi prioriteete ja nende piisavat rahastamist, mis on nende edukaks elluviimiseks hädavajalik.

Ka 2020. aasta veebruaris toimunud stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitleval parlamentidevahelisel konverentsil keskenduti kliimamuutustele ning ELi majandus-, eelarve- ja sotsiaalpoliitika võimalikule rollile sellega seoses. Kõik peakõnelejad rõhutasid, kui oluline on võtta kliimamuutuste vastu kiireid meetmeid.

Euroopa roheline kokkuleppe eest vastutav Euroopa Komisjoni juhtiv asepresident Frans Timmermans käsitles seda teemat ja sellega seotud probleeme 2020. aasta septembris COSACi esimeeste ees esinedes. Ta rõhutas ELi taastumisetapi tähtsust ja liikmesriikide parlamentide olulist rolli nii Euroopa Ülemkogu otsuste muutmiseks konkreetseteks meetmeteks, mis nõuavad ratifitseerimist liikmesriikide parlamentides, kui ka riiklike programmide koostamisel. Lisaks rõhutas Timmermans, kui oluline on tagada piisav eelarve keskkonnahoidliku, vastupidava ja tulevikukindla majanduse ja ühiskonna tarbeks.

vi. ELi roll maailmas: rahvusvahelised suhted ja mitmepoolsus – ränne ja varjupaigaküsimused

Vajadus tugevdada ELi kui ülemaailmset toimijat sai 2020. aastal veelgi selgemaks, kuna ELi ees seisis paljud ja mitmetahulised probleemid: võitlus COVID-19 pandeemia vastu, võitlus kliimamuutustega, digiülemineku edendamine, ühise julgeolekupoliitika ja reeglitepõhise mitmepoolse süsteemi tugevdamine ning võitlus demokraatlike ja inimõigusnormide languse vastu.

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemalise parlamentidevahelise konverentsi mõttevahetustes keskenduti ELi ülemaailmsele juhtpositsioonile üha keerukamaks muutavas väliskeskkonnas. Rõhutati strateegilise koordineerimise ning ühtsema ja ennetava ma välistegevuse vajalikkust ning erilist tähelepanu pöörati valimistejärgsele olukorrale Valgevenes.

2020. aasta novembris korraldas Euroopa Parlament koos Saksa Liidupäevaga esmakordselt kõrgetasemelise rände- ja varjupaigategemalise konverentsi. See pidi toimuma Brüsselis ning oli kavandatud eesistujariikide kolmiku parlamentide – Saksamaa, Portugali ja Sloveenia parlamendi programmi osana. Peaesinejate hulgas olid Euroopa Parlamendi president David Sassoli, Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen ning Saksamaa Bundestagi, Portugali Assembleia da República ja Sloveenia Državni zbori esimehed.

Ka COSAC pühendas välispoliitikale palju aega, arutades muu hulgas ELi rolli Aafrikas ning ELi ja USA suhteid, eelkõige seoses USA uue administratsiooniga. Paljud parlamentide liikmed soovisid, et Euroopa Parlament ja ELi liikmesriikide parlamendid tõhustaksid lähitulevikus koostööd ja dialoogi oma Ameerika ja Aafrika kolleegidega. Rõhutati aga, et samavõrra oluline on investeerida ELi enda strateegilise autonoomia ja suutlikkuse tugevdamisse, et tulevikus tulemuslikult tegutseda.

1. INSTITUTSIOONILISED PARLAMENTIDEVAHELISED ORGANID

1.1 Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC)

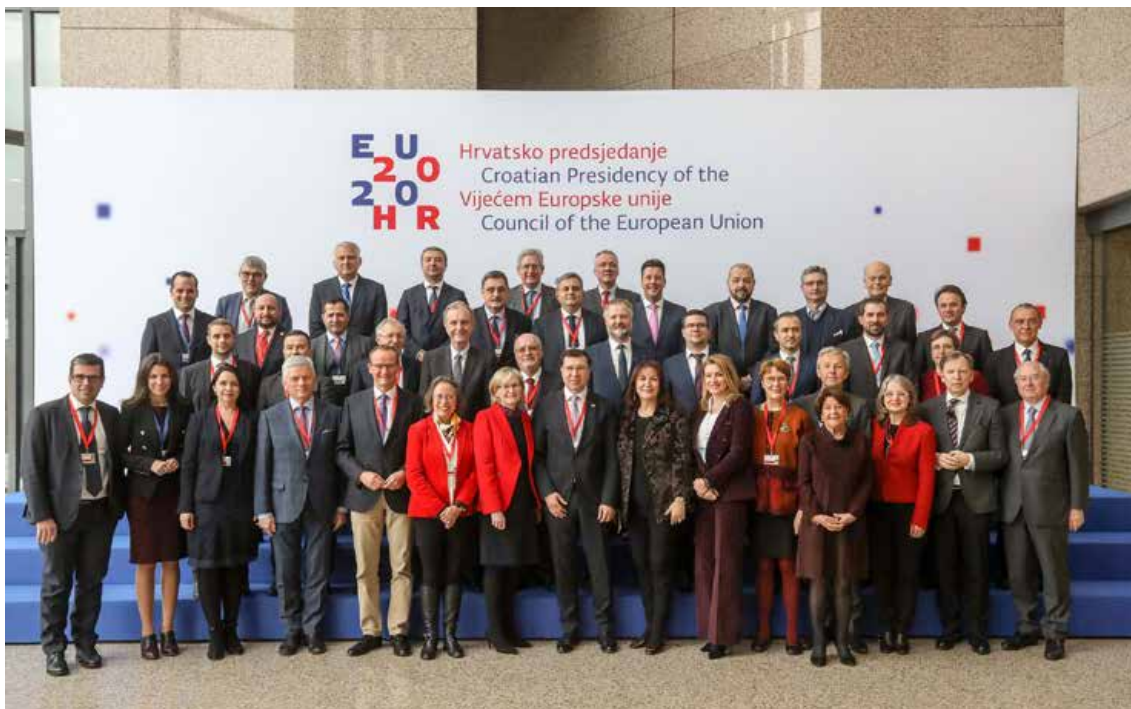
Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents ehk COSAC asutati 1989. aasta novembris Pariisis. Tegu on ainsa parlamentidevahelise foorumiga, mis on sätestatud aluslepingutes (protokoll nr 1 riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus). Nõukogu eesistujariigina tegutseva liikmesriigi parlamendil on juhtiv roll COSACi tegevussuuna ja töö määramisel. Teda abistab eesistujariikide kolmik, mille alaline liige on Euroopa Parlament. Eesistujat toetab korralduslikult väike sekretariaat, mis asub Euroopa Parlamendi juures ja mida juhib ühe liikmesriigi parlamendi lähetatud ametnik (alaline liige). Vt www.ipex.eu



20. ja 21. jaanuaril 2020 Zagrebis toimunud COSACi esimeeste kohtumine – 2020. aasta esimene parlamentidevaheline üritus ja esimene Horvaatia kui eesistujariigi korraldatud üritus – jäi ka selle aasta ainsaks füüsilise kohalolekuga ja algselt kavandatud kujul teoks saanud COSACi ürituseks. Teisalt oli see viimane kohtumine, kus Ühendkuningriik osales ELi liikmesriigina.

Kohtumisel keskenduti eesistujariigi Horvaatia prioriteetidele: „Euroopa, mis areneb, ühendab, kaitseb ja mõjutab“. Arutelu laienes mitmete teemadele, sealhulgas liidu laienemine, ränne, mitmeaastane finantsraamistik ja Euroopa tuleviku konverents, mis pidi olema 2020. aasta maiks kavandatud täiskogu istungi keskne küsimus. Enne COVID-19 puhangut oli Horvaatia kui eesistujariigi tähelepanu suunatud ELi institutsioonide uuele ametiajale (uus Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon). Horvaatia võttis ka analüüsida, kuidas parlamendid täidavad oma järelevalveülesandeid ja teevad koostööd ELi eri organitega. Seda teemat käsitleti eesistujariigi koostatud COSACi poolaastaruandes.

2020. aasta märtsis sai selgeks, et COVID-19 pandeemia tõttu ei ole Horvaatia parlamendil võimalik korraldada LXIII COSACi täiskogu istungit Zagrebis ning see istung jäeti ära. Eesistujariik Horvaatia, kes kannatas lisaks tugeva maavärina tõttu, mis 22. märtsil 2020 tabas Zagrebit ja ka Horvaatia parlamendi ruume, korraldas aga COSACi täiskogu asemel 16. juunil 2020 COSACi esimeeste erakorralise kohtumise kaugosaluse vormis. Selle kohtumise peateemad olid ELi reageerimine koroonapuhangule, ELi eelarve ja Euroopa tuleviku konverents.



Ühisfoto, COSACi esimeeste kohtumine, Zagreb, 20.–21. jaanuar 2020. © Eesistujariik Horvaatia

Saksamaa kui järgmine eesistujariik keskendus juba paratamatult pandeemia ja ELi majanduse taastamisele, ent pööras ka vajalikku tähelepanu ELi tulevastele suhetele Ühendkuningriigiga, Euroopa roheline kokkuleppele, digiüleminekule ja digisuveräänsusele, rändeküsimustele, õigusriigi probleemidele ja välispoliitikale. Saksamaa parlamendi mõlemad kojad, liidupäev (Bundestag) ja liidunõukogu (Bundesrat), juhtisid COSACi arutelu peamiselt COVID-19 pandeemia tagajärgede ja kogemuste üle, kuid jätkasid ka parlamentidevahelist arutelu ELi tuleviku teemal. Lisaks olid mõned mõttevahetused pühendatud välispoliitika küsimustele, nimelt Atlandi-ülestele suhetele ja ELi suhetele Aafrikaga. Saksamaa eesistumisajal korraldatud kohtumised toimusid kaugosaluse vormis – esimeeste koosolek 14. septembril ning COSACi virtuaalne konverents 30. novembril ja 1. detsembril 2020. Kokkuleppel COSACi parlamentidega kinnitas eesistujariik Saksamaa oma kavatsust laiendada COSACi ürituste kutseid kolmandatele riikidele ainult siis, kui arutlusele tulevad teemad puudutavad neid riike. Samal ajal väljendasid paljud parlamentide liikmed üldist soovi, et COSAC arendaks kontakte ja korraldaks *ad hoc* kohtumisi kolmandate riikide parlamentidega, nagu USA ja Aafrika riikide parlamentid.



COSACi veebikonverents, 30. novembrist 1. detsembrini 2020 Berliinis. © Eesistujariik Saksamaa

Võttes arvesse asjaolusid ja ilmselgeid raskusi poliitilise teksti üle kauglääbirääkimisi pidada, ei esitanud ei Horvaatia ega Saksamaa eesistujariigina COSACi seisukohta vastuvõtmiseks. Mõlemad eesistujariigid saatsid aga ELi kolme institutsiooni juhtidele kirjad Euroopa tuleviku konverentsi teemal, rõhutades, kui oluline on liikuda kiiresti selle alustamise suunas ja tagada riikide parlamentidele tugev roll.

COVID-19 pandeemia puhang avaldas COSACi toimimisele suurt mõju, kuid üldiselt suutsid eesistujariigid Horvaatia ja Saksamaa eesistujariikide kolmiku ja Euroopa Parlamendi toel väga edukalt protsessi jätkata ja tagada talitluspidevuse, kohandades töömeetodeid olukorraga. Selle lähenemisviisiga tagati 2020. aastal ka COSACi kahe poolaastaruande vastuvõtmine.

Lisaks korraldati esimest korda märkimisväärsel arvul lisakohtumisi kaugosaluse vormis. Videokonverentsi teel toimusid mitmed COSACi esimeeste mitteametlikud arvamuste vahetused kõrgetasemeliste esinejatega (ELi ja Ühendkuningriigi pealääbirääkija Michel Barnier'iga Brexiti teemal, komisjoni asepresidendi Věra Jourová ja volinik Didier Reyndersiga õigusriigi teemal ning komisjoni juhtiva asepresidendi Margrethe Vestageriga Euroopa tööstusstrateegia ja konkurentsi teemal). Osalt tänu kaugkoosolekute paindlikkusele oli võimalik korraldada eesistujariikide kolmiku ettevalmistavaid kohtumisi aegsasti enne COSACi põhikohtumisi, mitte nende eelõhtul. See võimaldas kolmiku liikmetel vahetada põhjalikumalt teavet otsuste kohta, mida eesistujariik pidi tegema pikema aja jooksul. Mis puudutab mitteametlikke arvamuste vahetusi kõrgetasemeliste kõnelejatega ja eesistujakolmiku eraldi (või täiendavaid) kohtumisi, siis ei ole veel selge, kas neist saavad edaspidi COSACi püsivad töövormid.

COSACi ürituste ja koosolekute kohta vt I lisa.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- 2020. aastal suurenes COSACi korraldatud arvamuste vahetuste arv, kuna videokonverentsi teel toimus päevakajalistel teemadel mitu täiendavat mitteametlikku arvamuste vahetust kõrgetasemeliste esinejatega (sealhulgas Euroopa Komisjoni liikmete ja ELi pealääbirääkijaga).
- Kuigi COSACis esindatud parlamendid kinnitasid oma kavatsust laiendada ürituste kutseid kolmandatele riikidele ainult siis, kui päevakorras olevad küsimused neid riike puudutavad, pidasid parlamendiliikmed õigeks, et COSAC arendab kontakte ja korraldab ad hoc kohtumisi kolmandate riikide parlamentidega.
- Hoolimata pandeemiaga seotud raskustest suutis Euroopa Parlamendi delegatsioon säilitada tihedad suhted Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariikide parlamentidega ja teha koostööd eesistujariikide kolmikus.

1.2 ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverents

ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverentsi Stockholmi suunised võeti vastu 2010. aastal. Igal aastal korraldab aasta teisel poolel eesistumise eest vastutav liikmesriik parlamentide esimeeste kohtumise, mis toimub järgmise aasta kevadise eesistumise ajal. Konverentsil võetakse vastu eesistumise järeldused, mis ei ole siduvad. Samuti on konverentsi ülesanne jälgida ELi parlamentidevahelise tegevuse koordineerimist.

Konverentsi tegevuskava koostatakse ELi parlamentide peasekretäride kohtumisel. Vt www.ipex.eu

ELi parlamentide esimeeste konverents, mis pidi toimuma 2020. aasta mais Soomes Helsingis, jäeti ära COVID-19 pandeemia tõttu. Konverentsi kaugkorraldamine ei olnud teostatav lahendus. ELi parlamentide esimeeste konverents on oma olemuselt kõrgetasemeline koostöövõrgustiku üritus. Lisaks ei olnud 2020. aasta kevadeks veel loodud ega kasutusele võetud mitmekeelse konverentsi korraldamiseks vajalikke tehnilisi vahendeid.

Parlamentide esimeeste eelmisel konverentsil seatud ülesannete täitmiseks tehti siiski palju taustatööd.

2019. aasta aprillis Viinis toimunud ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverentsil kutsuti eesistujariiki Soomet üles moodustama töörühma, et kohandada ELi parlamentidevahelise koostöö Lissaboni suuniseid praegustele tingimustele. Lissaboni suunised, mis moodustavad parlamentidevahelise koostöö üldise raamistiku, kiideti heaks 2008. aastal enne Lissaboni lepingu jõustumist. 2019. aastaks olid need aegunud ega kajastanud pärast seda toimunud parlamentidevahelise koostöö arengut.

Töörühmal paluti koostada 2020. aastal Helsingis toimuvaks ELi parlamentide esimeeste konverentsiks aruanne järgmistel teemadel:

- suuniste tehniline kohandamine olemasolevatele tingimustele, sealhulgas aluslepingute viidete täpsem kasutamine ja suuniste tervikteksti keeleline läbivaatamine;
- suunistesse uute konverentsiformaatide lisamine, näiteks stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist Euroopa Liidus käsitlev parlamentidevaheline konverents, ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemaline parlamentidevaheline konverents ning Europoli parlamentaarne ühiskontrolli töörühm;
- nüüdisaegsete kommunikatsioonivahendite parem kasutamine parlamentidevahelise koostöö hõlbustamiseks.

Samuti palus esimeeste konverents eesistujariigil Soomes valmistada sobival viisil ette ühine arusaam Euroopa Parlamendi korraldatavast parlamentidevahelisest komisjonide kohtumisest Eurojusti hindamise teemal, et Helsingis toimival parlamentide esimeeste konverentsil oleks võimalik nendes küsimustes järeldusi teha.

Eesistujariik Soome moodustas töötajatest tehnilise töörühma ja esitas 2020. aasta jaanuaris toimunud peasekretäride kohtumisel kaks dokumendi kavandit: ajakohastatud suuniste eelnõu ja dokument kaasaegsete sidevahendite kohta. Eesistujariik koostas ka eraldi dokumendi parlamentidevahelise komisjonide kohtumise kohta, millel käsitletakse Eurojusti hindamist.

Viinis antud ülesandeid täideti hoolikalt ning koostatud on tehniliselt ja keeleliselt ajakohastatud suuniste eelnõu. Lissaboni lepingu järgsed arengusuundumused, eelkõige uued parlamentidevahelised konverentsid ning justiits- ja siseküsimuste ühine kontroll ja hindamine, on suunistesse sidusalt lisatud. Uute suuniste eelnõu ülesehitus on ülevaatlikum. Lisatud on viited iga parlamentidevahelise organi õiguslikule alusele ja töökorrale. Ajakohastatud suunised jätavad ruumi edasiseks arenguks.

Eesistujariik Soome koostas ka dokumendi nüüdisaegsete kommunikatsioonivahendite kohta, sealhulgas soovitusel selleks, kuidas töhustada ja elavdada parlamentidevahelisi kohtumisi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil. Mõned dokumendi ettevalmistamise töörühma tehnilised, personali tasandi koosolekud võiks osaliselt asendada veebipõhiste töövahendite ja videokonverentsidega. COVID-19 puhangu ajal toimunud tehniline areng tähendab aga seda, et dokumendi mõned aspektid on juba aegunud.

2020. aasta jaanuaris toimunud peasekretäride kohtumisel valmistati dokumendid ette parlamentide esimeeste konverentsil vastuvõtmiseks. Kuna Helsingis toimuma pidanud konverents jäi ära, võetakse suuniste eelnõu lõplikult vastu 2021. aastal Berliinis toimuval konverentsil.

Peaaegu aasta pärast Eurojusti määruse kohaldama hakkamist 2019. aasta detsembris korraldas Euroopa Parlament koostöös eesistujariigi parlamendiga 2020. aasta novembris esimese Eurojusti käsitleva parlamentidevahelise komisjonide kohtumise (vt punkt 3.2).

Peasekretäride kohtumisel Helsingis võeti vastu ka IPEXi aastaaruanne ja järeldused ning arutati Euroopa tuleviku konverentsi. Euroopa Parlamendi peasekretär Klaus Welle esines põhisõnavõtuga „Euroopa Parlament pärast 2019. aastal toimunud Euroopa Parlamendi valimisi“.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Pandeemia tõttu ei toimunud 2020. aastal parlamentide esimeeste konverentsi. Siiski tehti peasekretäride tasandil ära märkimisväärne taustatöö. Koostati kolme dokumendi eelnõud: ajakohastatud parlamentidevahelise koostöö suunised, nüüdisaegsed kommunikatsioonivahendid ja Eurojusti hindamist käsitleva parlamentidevahelise komisjonide kohtumise dokument.

2. PARLAMENTIDEVAHELISED KONVERENTSID

2.1 Euroopa parlamentaarne nädal, stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitlev parlamentidevaheline konverents ning Euroopa poolaastat käsitlev konverents

Stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitlev parlamentidevaheline konverents (majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (fiskaalkokkuleppe) artikli 13 põhjal korraldatav konverents) annab raamistiku asjaomaste sätete rakendamist käsitlevaks aruteluks ning sellealase teabe ja parimate tavade vahetamiseks, samuti ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi koostöök.

Euroopa poolaastat käsitlev konverents annab võimaluse vahetada poolaasta tsüklite rakendamise parimaid tavasid ja tihendada koostööd, et kontrollida liikmesriikide ja ELi tasandi täitevvõimu tegevust.

Üheskoos moodustavad need Euroopa parlamentaarse nädala, mis toob kokku parlamendiliikmeid kogu EList, et arutada majandus-, eelarve- ja sotsiaalküsimusi. Nimetatud kaks konverentsi on saanud alalise koha parlamentidevahelise tegevuse ajakavas ja kujunenud neid tähtsaid poliitikavaldkondi käsitlevate parlamentidevaheliste arutelude keskseks foorumiks.

Euroopa Parlamendi ja Horvaatia parlamendi ühiselt korraldatud 2020. aasta Euroopa parlamentaarne nädal toimus 18.–19. veebruaril 2020. aastal Brüsselis. Konverents korraldati üheksandat korda ja sellel osalesid 111 parlamendiliiget 28 parlamendist (34 parlamendikoda) 25 ELi liikmesriigist, vaatlejad Montenegrost, Bosniast ja Hertsegoviinast ning erikülalised Norrast. Taas oli osalejate arv suur, mis näitab ürituse edukust ja asjakohasust, samuti riikide parlamentide huvi arutada esmatähtsaid majanduse, eelarve- ja sotsiaalküsimusi ning vahetada mõtteid nende üle.

Paneelarutelul osalesid Euroopa Parlamendi president David Sassoli, Horvaatia parlamendi (Sabor) esimees Gordan Jandroković, majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) eesistuja Zdravko Marić, eurorühma esimees Mário Centeno, Euroopa Komisjoni asepresident Valdis Dombrovskis ja majandusvolinik Paolo Gentiloni.

ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi liikmed arutasid Euroopa poolaastat käsitleval konverentsil järgmisi teemasid: pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu lõplik väljakujundamine; majanduse juhtimise reform; majanduse juhtimise suurem demokraatlik aruandekohustus ning lähenemise ja konkurentsivõime uue eelarvelise toetusvahendi loomine; Euroopa töötushüvitiste edasikindlustuskava käsitlev ettepanek ja Euroopa poolaasta raamistiku läbivaatamine.

Euroopa poolaastat käsitlevale arutelule järgnesid kolm samal ajal toimunud parlamentidevahelist komisjonide kohtumist (mille korraldasid Euroopa Parlamendi BUDG-, ECON- ja EMPL-komisjon⁶), kus käsitleti mitmesuguseid teemasid, nagu rahvusvaheline maksusüsteem, rahanduse jätkusuutlikkus, Euroopa lastegarantii, õiglase miinimumpalk, järgmine mitmeaastane finantsraamistik ja uued omavahendid üleilmsete probleemide lahendamiseks.

6 Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon, majandus- ja rahanduskomisjon ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjon.

2020. aastal olid stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitleval parlamentidevahelisel konverentsil esimest korda arutlusel keskkonnaküsimused, milles keskenduti kliimamuutustele ning ELi majandus-, eelarve- ja sotsiaalpoliitika võimalikule rollile selles valdkonnas. Kõik esimese istungjärgu peakõnelejad rõhutasid, et oluline on viivitamata võtta meetmeid võitluseks kliimamuutustega, ning käsitlesid kliimamuutuste mõju ELi majandus-, eelarve- ja sotsiaalpoliitikale. Euroopa rohelisest kokkuleppes saaks uue suurte muutuste tsükli liikumapanev jõud. Siiski tuleks seda käsitleda Euroopa majanduse ümberkujundamise kavana, millega luua kõigile liikmesriikidele võrdsed võimalused üleminekul vähese CO₂-heitega majandusele. See nõuaks ulatuslike avaliku ja erasektori investeeringute arvessevõtmist käimasolevatel läbirääkimistel uue mitmeaastase finantsraamistiku üle, millega nähakse ette õiglase ülemineku mehhanism. Need olid vaid mõned osalejate väljendatud mõtted.

Teine istungjärk oli pühendatud oskustele ja töökohtadele kaasava majanduskasvu tagamiseks. Paljudes sõnavõttudes rõhutati, et Euroopa noortegarantiid tuleks tugevdada, et edendada tööhõivet ja noorte kaasamist ning tööjõu arengut ja kohanemisvõimet tööturu muutuvate vajadustega. Teised märkisid, et rohe- ja digipööre on suurepärane võimalus, kuid samas ka oht, ning seetõttu tuleks luua asjakohased haridus- ja koolitussüsteemid, et kasutada ära selle pöörde võimalused ning arendada asjakohaseid oskusi ja pädevusi. Konkurentsivõimeline 21. sajandi tööturg peab olema jätkusuutlik ja kindel, et luua kaasavat majanduskasvu.

Nagu aasta teisel poolel tavaks, toimus 15. stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitlev parlamentidevaheline konverents 12. oktoobril 2020 Berliinis. Kohtumine korraldati kaugosaluse teel Saksamaa Liidupäevast. Sellel osales 126 liikmesriikide parlamentide liiget ja üheksa Euroopa Parlamendi liiget.



Euroopa parlamentaarne nädal, 18.–19. veebruar 2020, Euroopa Parlament, Brüssel. © Euroopa Liit 2020 – EP / Emilie GOMEZ



COVID-19 pandeemiat arvesse võttes keskenduti konverentsi aruteludes kriisi majanduslikele tagajärgedele. Euroopa Parlamendi liikmetel ja liikmesriikide parlamentide liikmetel oli võimalus arutada rahandus- ja eelarvepoliitika ning eelarvereeglite koostoimet ning aidata kujundada sihipärast käsitust sellest, kuidas edendada Euroopa majanduse

elavdamise meetmeid. Arutelu käigus selgus, et liikmesriikide parlamendid on väga huvitatud kogu protsessis aktiivsest osalemisest. Kõik sõna võtnud parlamendiliikmed rõhutasid, et juulis saavutatud kompromiss on ajalooline, ja soovitasid kaasseadusandjatel see kiiresti vastu võtta. Samuti näitas see, kui oluline on kaasata taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse ja vastuvõtmisse liikmesriikide parlamendid ja Euroopa Parlament. Komisjoni juhenddokumendis jagatakse seda seisukohta ja julgustatakse liikmesriike avaldama varakult oma taaste- ja vastupidavuskavad, et Euroopa Parlamendil, teistel liikmesriikidel, Euroopa Komisjonil ja üldsusel oleks ülevaade sellest, mida taaste- ja vastupidavuskavadega kavatakse saavutada. Liikmesriikide parlamentide liikmed rõhutasid, et ELi eelarve stabiiliseerimiseks ja tugevdamiseks on olulised uued mõjusad omavahendid.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Kolmandat aastat järjest koondati Euroopa parlamentaarse nädala programm pooleteisele päevale, ühendades Euroopa poolaastat käsitleva konverentsi stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist ELis käsitleva parlamentidevahelise konverentsiga. Lisaks muutus üritus keskkonnahoidlikumaks, keskendudes kliimamuutustele ja kliimamuutuste kasvavale tähtsusele ELi majandus-, eelarve- ja sotsiaalpoliitikas.

2.2 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜVJP/ÜJKP) teemaline parlamentidevaheline konverents

2012. aastal ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverentsi otsusega loodud ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜVJP/ÜJKP) teemaline parlamentidevaheline konverents on parlamentidevaheline platvorm ELi välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitikat käsitleva arutelu jaoks. Seda korraldab nõukogu eesistujariigina tegutseva ELi liikmesriigi parlament kaks korda aastas tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga. Konverentsil osaleb alati parlamendiliikmeid kogu EList. Peale selle kutsub Euroopa Parlamendi väliskomisjon riikide parlamente sageli oma koosolekutele Brüsselis, täiendades nii parlamentidevahelist dialoogi selles olulises poliitikavaldkonnas.

2020. aastal toimus ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemaline 16. parlamentidevaheline konverents Zagrebis (2.–4. märts) füüsilise osalemisega ning 17. konverents kaugosaluse teel Berliinis (4. september). Euroopa Parlamendi delegatsiooni kuulusid mõlemal konverentsil väliskomisjoni ning julgeoleku ja kaitse allkomisjoni liikmed ning neid juhatas väliskomisjoni esimees David McAllister.

Zagrebis osales parlamentidevahelisel ÜVJP/ÜJKP konverentsil 82 parlamendiliiget ELi liikmesriikide parlamentidest. Pärast seda, kui Euroopa Parlamendi delegatsiooni juht oli teinud reformiettepanekud eelmisel, 2019. aasta septembris Helsingis toimunud parlamentidevahelisel konverentsil, tegi eesistujariik Horvaatia kaks uuendust, mis aitasid muuta konverentsi dünaamilisemaks ja asjakohasemaks. Eesistujariik Horvaatia võttis uuesti kasutusele varasema tava, mille kohaselt kõik delegatsioonid võtavad vastu järelused, ning lisas päevakorda ka kiireloomulise arutelu. See võimaldas delegatsioonide juhtidel valida päevakajalise teema ja delegatsioonidel osaleda päevakorra koostamisel ja reageerida konverentsil päevakajalistele sündmustele.



Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemaline parlamentidevaheline konverents, 2.–4. märts 2020, Zagreb. © Eesistujariik Horvaatia

Konverents koosnes kolmest istungjärgust: vastupanuvõimelise ja mõjuka Euroopa kujundamise üleilmsed probleemid, Lääne-Balkani riigid ning Euroopa kaitsekoostöö ja -tööstuse tugevdamine.

Lisaks korraldati kolm seminari:

- idapartnerlus pärast 2020. aastat,
- alaline struktureeritud koostöö (PESCO): ELi kaitsealgetuste sidususe probleem ning Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide roll;
- naiste roll rahu ja julgeoleku tagamisel.

Oma järeldustes märkisid konverentsil osalejad, et oluline on ELi ülemaailmne juhtpositsioon üha keerukamas väliskeskkonnas. Oldi seisukohal, et kiiresti on vaja strateegilist koordineerimist ning ühtsemat ja ennetavamalt välistegevust. Konverentsil osalejad rõhutasid, et oluline on säilitada piisav eelarve nende eesmärkide saavutamiseks. Lisaks väljendasid nad heameelt selle üle, et komisjon peab oluliseks Lääne-Balkani riikide ühinemisperspektiivi, ning märkisid ühtlasi, et EL peab jätkuvalt soodustama demokraatia kindlustamist ning toetama võitlust kliima- ja muude julgeolekuohtudega.

2020. aasta teisel poolel osales Berliinis kaugosaluse teel korraldatud ÜVJP/ÜJKP parlamentidevahelisel konverentsil 121 parlamendiliiget 27 ELi liikmesriigi parlamentidest ja Euroopa Parlamendist. Konverentsil osalesid ka viis parlamendidelegatsiooni kolmandatest riikidest.

Konverentsi esimesel istungjärgul arutasid osalejad praegusi välispoliitika- ja julgeolekuküsimusi Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrell Fontellesega, kes viibis Egiptuses Kairos ning pidas kõnelusi Egiptuse valitsuse ja Araabia Liiga esindajatega. Käsitleti laia teemaringi. Arutelu domineeris aga peamiselt valimistejärgne olukord Valgevenes. Teisel istungjärgul arutasid parlamendiliikmed Euroopa kaitsekoostöö liidu loomise võimalusi ning ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitika strateegilist ümberkorraldamist. Arutelu juhatas sisse dr Ronja Kempin Saksamaa Rahvusvaheliste ja Julgeolekuküsimuste Instituudist (SWP⁷).

Istungjärgu kaaskujuhatajad David McAllister ja Dietmar Nietan (Euroopa Parlamendi ja Saksamaa delegatsioonide juhid) kinnitasid oma lõppsõnas vajadust tugevama ja tõhusama ELi välis- ja julgeolekupoliitika järele nii struktuurilisest kui ka rahaliste vahendite aspektist, eelkõige COVID-19 pandeemiast põhjustatud kriisi ajal. Lisaks väljendati lõppsõnas muret seoses olukorraga Vahemere idaosas, Liibanonis, Türgis ja Liibüas, Aleksei Navalnõi juhtumiga ning ELi suhetega nii Hiina kui ka NATOga. Nad märkisid, et olemasolevaid vahendeid tuleb tõhusamalt kasutada, liikmesriigid peaksid seadma esikohale ELi ühtsed seisukohad ning ELi eesmärkide saavutamiseks tuleb otsustamistasandil jõulisemalt tegutseda.

Euroopa Parlamendi väliskomisjoni esimees David McAllister ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrell Fontelles kõnelemas 4. septembril 2020 videokonverentsi teel toimunud ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemalisel parlamentidevahelisel konverentsil © Eesistujariik Saksamaa



Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Kiireloomulise arutelu lisamine päevakorda võimaldab delegatsioonide juhtidel valida teema ja kasutada võimalust reageerida parlamentidevahelisel konverentsil aktuaalsetele sündmustele, muudab konverentsi dünaamilisemaks ja välispoliitiliste sündmuste osas päevakajalisemaks.
- Veebikonverentsi formaadi edukas väljaarendamine võimaldab ühendada reaajas parlamendiliikmeid ja liikmesriikide parlamentide ametnikke üle kogu Euroopa. See võiks olla kasulik vahend tulevaste ürituste korraldamiseks ning täiendada kohapeal toimuvaid kohtumisi.

3. VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA PARLAMENTAARNE ÜHISKONTROLL

3.1 Europoli parlamentaarse ühiskontrolli tööühm

ELi toimimise lepingu artiklis 88 nähakse esmakordselt ette riikide parlamentide õigus kontrollida koostöös Euroopa Parlamendiga vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal toimiva Euroopa Liidu asutuse tegevust. Europoli määruse⁸ põhjal moodustati 2017. aastal Europoli parlamentaarse ühiskontrolli tööühm (Joint Parliamentary Scrutiny Group, JPSG), mis peab tagama Europoli täieliku aruandekohustuse ja läbipaistvuse. Ühiskontrolli tööühma peamised ülesanded on sätestatud [Europoli määruse](#) artiklis 51, milles määratakse kindlaks tööühma roll Europoli tegevuse poliitilisel jälgimisel, keskendudes eelkõige Europoli tegevuse mõjule füüsiliste isikute põhiõigustele ja -vabadustele.

JPSG on parlamentaarse kontrolli uuenduslik institutsiooniline struktuur ja selle koosolekud toimuvad kaks korda aastas: esimesel poolaastal parajasti ELi nõukogu eesistujaks oleva liikmesriigi parlamendis ja teisel poolaastal Euroopa Parlamendis.



Pandeemiale reageerimiseks töötati JPSG kuuendaks ja seitsmendaks kohtumiseks välja uued paindlikud töövormid, mis võimaldasid tööühmal oma kontrollitegevust katkestuseta jätkata.

Kuues kohtumine jäi ära ja asendati kirjaliku elektroonilise teabevahetusega. Selleks et tagada JPSG jätkuv hea toimimine ja anda kõigile tööühma liikmetele võimalus selle töös täiel määral osaleda, paluti kõigil JPSG tööühma Zagrebis toimuma pidanud koosolekule kutsutud peaesinejatel teha teistele tööühma liikmetele kättesaadavaks kirjalikud aruanded ja ettekanded, mis oleksid muidu koosolekul ette kantud.

Ettekanded esitasid Europoli tegevdirektor, ELi siseasjade volinik, Europoli haldusnõukogu, Euroopa andmekaitseinspektor ja Europoli koostöönõukogu. JPSG delegaatidel paluti saata küsimusi selgituste saamiseks või seisukohavõtuks ning seejärel koostasid peaesinejad esitatud teabepäringutele koondvastuse. Aruanded ja ettekanded saadeti laiali e-postiga ning avaldati JPSG-d käsitlevas IPEXi erirubriigis ja eesistujariik Horvaatia parlamentaarse mõõtme veebisaidil. Horvaatia delegatsiooni juht esitas selle aktiivse elektroonilise teabevahetuse tulemuse kohta JPSG 7. koosolekul aruande ning kuigi tunnustati selle paratamatut piiratust, pidasid delegaadid teabevahetust väga edukaks ja kasulikuks.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol).



Parlamentaarsete ühiskontrolli töörühma kaasesimees ja Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimees Juan Fernando López Aguilar Europoli parlamentaarsete ühiskontrolli töörühma videokonverentsil © Euroopa Liit 2020 – EP / Daina LE LARDIC

Euroopa Parlament jätkas parlamentidevaheliste kohtumiste korraldamist ja pidas Europoli käsitleva JPSG 7. kohtumise kaugüritusena Brüsselis. Pandeemia mõjutas nii selle sisu kui ka vormi. Euroopa Parlamendi ja Saksamaa parlamendi ühiselt korraldatud kohtumine toimus 28.–29. septembril 2020. Seda juhatasid ühiselt LIBE-komisjoni esimees ja Euroopa Parlamendi delegatsiooni juht López Aguilar, Saksamaa Liidupäeva delegatsiooni juht Susanne Mittag ja Saksamaa Liidunõukogu delegatsiooni juht Boris Pistorius. Euroopa Parlamendis oli kavas lubada isiklikult osaleda ainult JSPG delegatsiooni LIBE-komisjoni liikmetel.

Ettekandeid peeti ja põhjalikke arvamuste vahetusi toimus ainult Europoli määruse artiklist 51 tulenevate kõige olulisemate tavapärase päevakorrapunktide teemal: Europoli tegevdirektori aruanne ameti hiljutise tegevuse kohta ja Euroopa andmekaitseinspektori aruanne. Ettekannetes keskenduti eelkõige COVID-19 kriisist tulenevatele probleemidele, kuna pandeemia ajal suurenes kuritegevus.

Sanitaarmeetmetega seotud tehniliste ja ajaliste piirangute tõttu ei peetud mitmeaastase programmdokumendi (2021–2023) tutvustamise järel arutelu. See asendati ametiga peetava kirjaliku teabevahetusega sellel olulisel teemal, mis on JSPG kontrolliülesande keskmes. Europoli haldusnõukogu ja Europoli koostöönõukogu esimehed said esitada oma seisukohti ainult kirjalikult.

Temaatilise arutelu käigus käsitleti paremäärmsluse ja terrorismi vastast võitlust ning peeti istung Europoli tulevase rolli ja Brexitiga seotud probleemide teemal.

Ettekannetele järgnenud arutelud olid elavad ning neis kutsuti üles leidma ennetavaid ja konstruktiivseid lahendusi. Mõned tõstatatud küsimused olid keerulised ja aeg oli piiratud, kuid peakõnelejad vastasid küsimustele ja lubasid jätkata dialoogi nendel teemadel. Kõrgetasemelistest esinejatest võtsid sõna siseasjade volinik Ylva Johansson ning Saksamaa sise-, ehitus- ja kogukonnaminister Horst Seehofer. Ühendkuningriigi Parlamendi Alamkoja ja Ülemkoja liikmed võtsid lühidalt sõna Brexitit käsitletud arutelul.

Delegaatidele tehti teatavaks eesistujariikide kolmiku otsus moodustada lahendamata küsimuste töörühm, mistõttu võib osutada vajalikuks vaadata läbi JSPG kodukord⁹. Töörühma volitused piirdusid konsensuslike lahenduste otsimisega Europoli haldusnõukogu koosolekutel osaleva JPSG esindaja määramise ja kodukorra läbivaatamisklausli küsimusele.

9 Töörühma avakoosolek toimus 10. detsembril 2020 kaugosaluse teel.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- JPSG talitluspidevuse tagamine Europolis küsimustes: kuna JPSG-l ei tulnud arutada menetluslike küsimusi, toimis ta 2020. aastal nõudliku ja pühendunud partnerina, kes toetab ameti jõupingutusi, et tagada usaldusväärne õiguskaitse.
- Päevakorra kohandamine vastavalt hiljutistele sündmustele (pandeemia, Brexit): töötada välja sobivad teabevahetuse ja kaugkoosolekute vormid ning tagada nõuetekohaste järelmeetmete võtmine.

3.2 Eurojusti hindamist käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine

2002. aastal loodud Eurojust on muutunud kriminaalajades tehtava õiguslase koostöö keskseks osaks. ELi toimimise lepingu artikli 85 kohaselt tuleb Eurojusti reguleerivate ELi määrustega kindlaks määrata ka „kord Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide kaasamiseks Eurojusti tegevuse hindamiseks“. Novembris 2018 võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu uue [Eurojusti määruse](#)¹⁰, et luua uue täieõigusliku Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) uus ühtne õigusraamistik.

Eurojusti läbipaistvuse suurendamiseks ja demokraatliku järelevalve tõhustamiseks sätestatakse määruses mehhanism Eurojusti tegevuse ühiseks hindamiseks Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide poolt¹¹. Hindamine peaks toimuma parlamentidevahelise komisjonide kohtumise raames Brüsselis Euroopa Parlamendi ruumides Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide pädevate komisjonide liikmete osavõtul.

Esimene Eurojusti tegevuse hindamist käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine toimus 1. detsembril 2020 Euroopa Parlamendis Brüsselis. Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon (LIBE) kutsus koostöös Saksamaa parlamendiga liikmesriikide parlamente sellele iga-aastasele üritusele peaaegu aasta pärast Eurojusti määruse kohaldama hakkamist 12. detsembril 2019. COVID-19 pandeemiast põhjustatud õiguslikud ja logistilised probleemid ning muud õiguslase koostöö valdkonna olulised suundumused, nagu radikaliseerumine, terrorism ja küberkuritegevus, olid mõjuvad põhjused parlamentidevahelise komisjonide kohtumise korraldamiseks.



Esimene Eurojusti tegevuse hindamist käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine, 1. detsember 2020, Euroopa Parlamendi ruumides Brüsselis © Euroopa Liit, 2020 – EP

Kaugkohtumist juhatas LIBE-komisjoni esimees Juan Fernando López Aguilar ja see koosnes kolmest istungist, millele järgnes küsimuste ja vastuste voor. Nendel käsitleti Eurojusti praegust ja tulevast tegevust eelkõige praeguse pandeemia kontekstis; Eurojusti ja hiljuti loodud Euroopa Prokuratuuri tulevast koostööst; koostööd kolmandate riikidega ja Brexitist tingitud lahendamist vajavaid ülesandeid seoses võitlusega terrorismi ja piiriülese organiseeritud kuritegevuse vastu. Kõrgetasemeliste sõnavõtjate hulgas oli õigusküsimuste volinik Didier Reynders.

Lisaks justiits- ja siseküsimuste valdkonna parlamentidevahelisele järelevalvetevõimale võimaldab foorum luua tugevad sidemed toetavate ja kaasatud partneritega, kes jagavad eesmärki kaitsta Euroopa kodanikke ja muuta Euroopa turvalisemaks.

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

11 Määruses käsitletakse seda korda preambuli punktis 62 ja artiklis 67.



Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimees Juan Fernando López Aguilar juhatamas Eurojusti käsitlevat parlamentidevahelist komisjonide kohtumist © Euroopa Liit 2020 – EP / Alexis HAULOT

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Eurojusti käsitleva parlamentidevaheliste komisjonide kohtumise korraldamine 2020. aastal, peaaegu aasta pärast Eurojusti määruse jõustumist ja pandeemiast hoolimata, oli märkimisväärne saavutus. Eesistujariik Soome koostatud dokument, milles käsitletakse ühist arusaama parlamentidevahelistest komisjonide kohtumistest, ning ELi parlamentide peasekretäride kohtumisel tehtud edusammud andsid Euroopa Parlamendile aluse korraldada koostöös eesistujariigi Saksamaaga esimene parlamentidevaheline kohtumine Eurojusti hindamise teemal ja teha seda sobivas tehnilises vormis.

3.3 Euroopa piiri- ja rannikuvalve

Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrus¹², mille kohta Euroopa Komisjon esitas ettepaneku 2018. aastal ja mis võeti vastu 2019. aastal, on tähtis osa ELi terviklikust rände ja piirihalduse käsitusest. Määruse eesmärk on tegelda rändeprobleemide ja võimalike tulevaste ohtudega välispiiridel ning tagada sisejulgeoleku kõrge tase, kaitstes samas inimeste vaba liikumist liidus.

Parlamentidevaheline koostöö Euroopa piiri- ja rannikuvalve (European Border and Coast Guard EBCG) kontrollimisel on kõige uuem areng parlamentidevahelistes suhetes justiits- ja siseküsimuste valdkonnas. EBCG koosneb liikmesriikide asutustest ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametist. Liikmesriikide parlamentidel on õigus kontrollida oma riigi pädevaid asutusi vastavalt sellele, millised ülesanded on neile antud riigi põhiseaduslike süsteemidega. Euroopa Parlament vastutab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kontrollimise eest kooskõlas aluslepingutega.

Määruse (EL) 2019/1896 artiklis 112, milles käsitletakse parlamentidevahelist koostööd, on sätestatud järgmist:

1. Selleks et võtta arvesse riiklikest asutustest ja ametist koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve eripära ja et tagada Euroopa Parlamendi mõjus kontrolli ameti üle ning riikide parlamentide mõjus kontrolli vastavate pädevate riiklike asutuste üle, mis on ette nähtud vastavalt kas aluslepingutes või liikmesriikide õiguses, võivad Euroopa Parlament ja riikide parlamendid teha ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artikli 9 raames koostööd.^[13]
2. Kutse saamisel osalevad tegevdirektor ja haldusnõukogu esimees seoses lõikega 1 toimival Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide kohtumisel.
3. Amet edastab oma iga-aastase tegevusaruande liikmesriikide parlamentidele.“



© Euroopa Komisjon

EBCG jaoks kavandatud parlamentidevahelisel koostööl on erinev, kitsam eesmärk kui JPSG tehtaval järelevalvel Eurooli üle või parlamentidevahelistel komisjonide kohtumistel toimival Eurojusti tegevuse hindamisel. Justiits- ja siseküsimuste valdkonnas tehtava parlamentidevahelise koostöö mitmesuguste vormide ulatus ja laad on üsna erinevad. Praktiline korraldus, mis on kohandatud iga volituse eripärale, tagab kontrollisätete täieliku jõustamise ja kaasseadusandjate kavandatud mõju.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Pandeemiaolukord ei võimaldanud korraldada ühtegi Euroopa piiri- ja rannikuvalvega seotud üritust.

12 [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus \(EL\) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused \(EL\) nr 1052/2013 ning \(EL\) 2016/1624 \(ELT L 295, 14.11.2019, lk 1\).](#)

13 Aluslepingutele lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 9 on sätestatud: „Euroopa Parlament ja riikide parlamendid määravad üheskoos kindlaks parlamentidevahelise koostöö tulemusliku ja regulaarse korralduse ja edendamise liidus.“

4. PARLAMENTIDEVAHELISED KOMISJONIDE KOHTUMISED JA MUU PARLAMENTIDEVAHELINE KOOSTÖÖ

4.1 Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised

Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised on Euroopa Parlamendi korraldatavad tavapärased koosolekud, millel keskendutakse teabevahetusele valdkondlike komisjonide vahel aluslepingute protokoll nr 1 artiklite 9 ja 10 kohastes olulistest seadusandlikes ja poliitilistes küsimustes. Igal poolaastal edastab Euroopa Parlamendi president liikmesriikide parlamentide esimeestele parlamentidevaheliste komisjonide koosolekute ajakava.

Euroopa Parlamendi komisjonid korraldavad igal aastal kuni 20 parlamentidevahelist komisjonide kohtumist, kuhu kutsutakse kindlasuunalisteks aruteludeks ELi liikmesriikide parlamentide asjaomaste komisjonide liikmeid. Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised pakuvad Euroopa Parlamendi liikmetele hea võimaluse jagada seisukohti liikmesriikide kolleegidega. Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised ei ole mitte ainult foorum seadusandlike küsimuste arutamiseks, mis aitab kaasa paremale õigusloomele, vaid ka platvorm, kus arutada ühist huvi pakkuvaid poliitilisi küsimusi ning kohtuda volinike ning ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga. Kohtumisi korraldatakse Euroopa Parlamendi ühe või mitme komisjoni algatusel ning riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi toel.

BETTER LAW MAKING FROM A DIGITAL PERSPECTIVE

TUESDAY, 27 OCTOBER 2020
13.45 - 15.45 CET

MEETING ROOM: ANXALL 202 AND REMOTE PARTICIPATION
EUROPEAN PARLIAMENT, BRUSSELS

JURI ICM

CHAIR: **Adrián Vázquez Lázara**
Chair of the Committee on Legal Affairs

Interparliamentary Committee Meeting
European Parliament
National Parliaments

With the support of the Directorate for Relations with National Parliaments and the Policy Department for Citizens, Rights and Fundamental Freedoms

THE FIRST ANNUAL RULE OF LAW REPORT BY THE COMMISSION AND THE ROLE OF NATIONAL PARLIAMENTS

TUESDAY, 10 NOVEMBER 2020
14.15 TO 15.45 AND 16.45 TO 18.40

REMOTE PARTICIPATION
EUROPEAN PARLIAMENT, BRUSSELS

LIBE ICM

CHAIR: **José Ferrandía LÓPEZ AGUILAR**
Chair of the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs of the European Parliament

Interparliamentary Committee Meeting
European Parliament
National Parliaments

With the support of the Directorate for Relations with National Parliaments

© Euroopa Parlament

2020. aastal korraldasid kuus eri parlamendikomisjoni kokku seitse parlamentidevahelist komisjonide kohtumist, mille aruteludes osales 302 liikmesriikide parlamentide ja 177 Euroopa Parlamendi liiget.

Euroopa parlamentaarse nädala raames korraldati kolm majandus-, eelarve- ja tööhõivealast parlamentidevahelist komisjonide kohtumist. Kuna parlamentaarne nädal toimus veebruaris, olid need 2020. aastal ainsad parlamentidevahelised komisjonide kohtumised, kus liikmesriikide parlamentide liikmed said kohapeal osaleda¹⁴.

Rahvusvahelisele naistepäevale pühendatud kohtumine, mis oli kavandatud 5. märtsiks, jäeti ära COVID-19 pandeemia tõttu. Üritus oli kavandatud ka Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi 25. aastapäeva tähistamiseks.

Ülejäänud 2020. aasta esimeseks poolaastaks kavandatud parlamentidevahelised komisjonide kohtumised lükati edasi või jäeti ära¹⁵. Teisel poolaastal korraldati parlamentidevahelisi komisjonide kohtumisi kaugosaluse teel¹⁶.

27. oktoobril korraldas Euroopa Parlamendi õiguskomisjon parlamentidevahelise komisjonide kohtumise „Parem õigusloome digitaalsest vaatepunktist“. Kohtumisel keskenduti digitaliseerimise rollile õigusloomeprotsessis ja sellele, kuidas tagada uute õigusaktide vastavus nüüdisaja nõuetele.

10. novembril korraldas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon õigusküsimuste voliniku Didier Reyndersi osalusel parlamentidevahelise komisjonide kohtumise teemal „Komisjoni esimene õigusriigi olukorda käsitlev aastaaruanne ja liikmesriikide parlamentide roll“. Kohtumisel vahetati mõtteid ja kogemusi liikmesriikide parlamentide rolli kohta ELi jõupingutustes kaitsta ja jõustada liidu väärtusi. Lisaks oli kohtumise eesmärk hinnata esimest iga-aastast õigusriigi olukorda käsitlevat aruannet, mille komisjon võttis vastu 30. septembril 2020. Arutati ka COVID-19 meetmete mõju demokraatialle, õigusriigile ja põhiõigustele, pöörates erilist tähelepanu liikmesriikide parlamentide poolt sel ajal teostatavale kontrollile.

1. detsembril 2020 korraldas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon esimese parlamentidevahelise komisjonide kohtumise Eurojusti hindamise teemal¹⁷.

14 Rohkem teavet Euroopa parlamentaarse nädala kohta on esitatud punktis 2.1.

15 [Liikmesriikide parlamentide osavõtul toimuva parlamentidevahelise tegevuse ajakava 2020. aastal: Esimene poolaasta \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_003.pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_003.pdf).

16 [Liikmesriikide parlamentide osavõtul toimuva parlamentidevahelise tegevuse ajakava 2020. aastal: Teine poolaasta \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf).

17 Üksikasjalikum teave on esitatud punktis 3.2.



Eurojusti käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine, 1. detsember 2020, Brüssel – videoühendus Emma Boninoga Itaalia Senatist. © Euroopa Parlament

Väliskomisjon korraldas 2. detsembril parlamentidevahelise komisjonide kohtumise, milles osales naabruspoliitika ja laienemise volinik Olivér Várhelyi. Kuulamine koosnes kahest osast. Esimene oli pühendatud Lääne-Balkani riikidele 25 aastat pärast Daytoni rahukokkuleppe sõlmimist, teine ELi ühisele reageerimisele demokraatlike muutuste toetamiseks Valgevenes.

Liikmesriikide parlamentide liikmete osalemine parlamentidevahelistel komisjonide koosolekutel suurenes 232 parlamendiliikmelt 2019. aastal 302 parlamendiliikmeni 2020. aastal. Samuti suurenes veidi Euroopa Parlamendi liikmete osavõtt.

Suurem osalemine on ilmselt saanud suuresti võimalikuks tänu uutele vahenditele kaugkoosolekutel osalemiseks, ilma et oleks vaja reisida. See võib anda alust täiendavaks aruteluks parlamentidevaheliste komisjonide kohtumiste korraldamise üle COVID-19 järgsel ajal.

Kõikide 2020. aastal Euroopa Parlamendi komisjonide korraldatud parlamentidevaheliste komisjonide kohtumiste loetelu ja põhjalikum statistika on esitatud II lisas.



Euroopa lastegarantiid käsitlev parlamentidevaheline komisjonide kohtumine Euroopa Parlamendi tööhõive- ja sotsiaalkomisjoniga, 18. veebruar 2020, Brüssel. © Euroopa Liit 2020 – EP / Didier BAUWERAERTS

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- 2020. aastal esimeseks poolaastaks kavandatud parlamentidevahelised komisjonide kohtumised kas jäeti ära või lükati edasi ning enne pandeemia puhkemist korraldati ainult kolm kohtumist. Teisel poolaastal korraldati kohtumisi kaugosalusel.
- Liikmesriikide parlamentide liikmete osalemine parlamentidevahelistes komisjonide kohtumistes suurenes märkimisväärselt, kõige tõenäolisemalt tänu kaugosalemise võimalusele.

4.2 Kõrgetasemeline rände- ja varjupaigategemaline konverents

Pagulaste liikumine ja ränne on ülemaailmse tähelepanu keskmes ning seda on hakatud käsitleda ELi ühe peamise viimaste aastate probleemina. Rändajate ja varjupaigataotlejate jätkuv saabumine ELi on toonud esile mitmesuguseid puudusi ja lünki ELi varjupaiga-, välispiiride haldamise ja rändepoliitikas. Kõrgetasemelise konverentsi eesmärk oli käivitada parlamentaarne arutelu ja edendada laiaulatuslikku dialoogi rände kõikide aspektide üle.

Euroopa Parlamendi ja Saksamaa Liidupäeva presidendid kutsusid liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi liikmed kõrgetasemelisele rände- ja varjupaigategemalisele konverentsile, mis toimus 19. novembril 2020 Brüsselis Euroopa Parlamendi ruumides Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni presidendi egiidi all. Kohtumisest võttis osa ligi 150 osalejat ning selle korraldasid ühiselt Euroopa Parlament ja Saksamaa Liidupäev koostöös kahe ülejäänud eesistujariigi, Portugali ja Sloveenia parlamentidega.

Konverentsi alguses esinesid põhisõnavõttudega Euroopa Parlamendi ja komisjoni presidendid David Sassoli ja Ursula von der Leyen ning Saksamaa Liidupäeva president Wolfgang Schäuble, Portugali parlamendi president Eduardo Ferro Rodrigues ja Sloveenia parlamendi president Igor Zorčič.



Euroopa Parlamendi president David Sassoli © Euroopa Liit 2020 – EP / Daina LE LARDIC

Kõrgetasemelisele konverentsile kogunesid poliitilised liidrid, poliitikakujundajad ja selle valdkonna esindajad ning sellel käsitleti vastutuse jagamist liikmesriikide vahel, välispiiride kaitsmist ning rände algpõhjustega tegelemist, samuti stabiilse ja jõuka sotsiaal-majandusliku keskkonna tagamist kolmandates riikides. Uues varjupaiga- ja rändeleppes tehakse ettepanek tasakaalustada pagulaste vastuvõtmise vajadust, võidelda inimkaubitsejate vastu ning tagada integratsioon ja nõuetekohane kohtlemine kõigile, sealhulgas neile, kes ei saa Euroopasse jääda. Paljud sõnavõtjad rõhutasid, et ränne on ülemaailmne nähtus, millele EL peab reageerima oma alusväärtusi toetaval viisil.

Osalejad väljendasid heameelt uue leppe üle ja neil on selle suhtes kõrged ootused, sest praeguses varjupaigasüsteemis on viimastel aastatel ilmnenu liiga palju puudusi. Parlamendiliikmed väljendasid oma sõnavõttudes lootust, et EL suudab luua tõhusa ühise raamistiku, milles võetakse arvesse iga liikmesriigi olukorda. Nad märkisid, et transiidiriike ei tohiks suure pagulaste ja rändajate hulga haldamisel üksi jätta ning tulemuslikkuse tagamiseks tuleks ELi uue rände- ja varjupaigasüsteemi väljatöötamisel järgida teatavaid põhimõtteid. Sõnavõttudes toodi esile vajadus jagada õiglaselt vastutust inimeste vastuvõtmise, isikutuvastamise toimingute, varjupaigataotluste läbivaatamise ja pagulaste vastuvõtmise ning repatrieerimise eest. See tähendab suuremat pühendumist pagulaste ümberpaigutamisele liidus ja kolmandatest riikidest pärit pagulaste ümberasustamisele. Samuti arutati vajadust tagada politsei ja õigusteenistuste vaheline kooskõlastatum lähenemisviis ja teha kahjutuks nende kuritegelike inimkaubitsejate võrgustikud, kelle jaoks inimelu hind on vaid neile makstav tasu. Veel üks osalejate mainitud küsimus oli seaduslike sisserändekanalite avamine, et täita tööturu vajadused ELi vananevas ühiskonnas. Arutelude käigus kordusid kolm sõna: inimlikkus, solidaarsus ja vastutus.

Lõppistungil väljendasid korraldavate parlamentide esimehed Sassoli ja Schäuble lootust, et EL on valmis tegema koostööd ning viima rände- ja varjupaigameetmed järgmisele tasemele. Portugali parlamendi president Ferro Rodrigues kutsus üles võtma need olulised teemad uuesti käsitlusele teisel kõrgetasemelisel konverentsil, mis korraldatakse 2021. aastal Portugali eesistumise ajal.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Selle aasta kõrgetasemelise konverentsi eesmärk oli algatada parlamentidevaheline arutelu rände kõikide aspektide üle. Konverents täitis oma eesmärgi. Tulevased kõrgetasemelised konverentsid sellel teemal on 2021. aasta parlamentidevahelises tegevuskavas.

4.3 Parlamentidevaheline koostöö ELi välistegevuse valdkonnas ja mitmepoolsed parlamentaarsed assambleed

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat on ELi välistegevuse valdkonnas korrapäraselt toetanud ja hõlbustanud suhteid ELi liikmesriikide parlamentidega mitmepoolsete parlamentaarsete assambleede ja teatavate ürituste korraldamiseks. 2020. aastal ei toimunud selles valdkonnas ühtegi olulist poliitilist sündmust. Siiski asus Euroopa Parlament president Sassoli juhtimisel Vahemere Liidu parlamentaarse assamblee eesistujaks, eesmärgiga käivitada taas Vahemere Liidu tegevus pärast pikka ummikseisu. Lääne-Balkani riikide laienemisprotsessi hoogustas uue lähenemisviisi vastuvõtmine ning läbirääkimiste alustamine Albaania ja Põhja-Makedooniaga. 2020. aastal töötati välja personali tasandi koostöö raamistik ELi välistegevuse eri valdkondades, eelkõige demokraatia toetamise ja suutlikkuse suurendamise, parlamentaarse diplomaatia ja mitmepoolsete foorumite valdkonnas.

Euroopa Parlament ja ELi liikmesriikide parlamendid on ELi välistegevuse valdkonnas juba aastaid koostööd teinud ning see koostöö ei piirdu pelgalt ÜVJP/ÜJKP raames toimuva konsolideeritud teabevahetusega. Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat on alati pakkunud tuge ja oskusteavet, kui Euroopa Parlamendi poliitilised organid on koos liikmesriikide parlamentidega osalenud mitmepoolsetel foorumitel ja üritustel. Selliste ürituste seas võiks mainida Ukraina nädalat (2016), Aasia-Euroopa parlamentaarse partnerluse kümnendat kohtumist (ASEP 10, 2018), kõrgetasemelist konverentsi rahvusvahelise valimiste vaatlemise tuleviku teemal (2018), G7 tippkohtumise parlamentaarset mõõdet (2019) ja Vahemere Liidu parlamentaarset assambleed (2019). Nende kogemuste põhjal hakkas direktoraat otsima viise, kuidas ta saaks Euroopa Parlamendi teenistuste ja liikmesriikide parlamentide teenistuste vahelist struktureeritumat ja järjepidevamat koostööd edendada.

Eesmärk oli juurutada parlamentaarse diplomaatia, demokraatia toetamise, suutlikkuse suurendamise ja inimõigustealaste tegevuse valdkonnas teatavaid meetmeid ja meetodeid, mis olid juba edukalt kasutuses poliitilise ja institutsioonilise koostöö, õigusloomealase dialoogi ja parlamentaarse kontrolli edendamiseks. Selliste aspektidena võib nimetada töötajate võrgustike edukat kasutamist, veebiplatvorme teabe ja dokumentide vahetamiseks ning erinevatel foorumitel, kus juba võetakse vastu poliitilisi tekste, liikmesriikide parlamentidega suhtlemisel omandatud kogemusi.

Samal ajal otsis ka Euroopa Parlamendi liidu välispoliitika peadirektoraat (DG EXPO) viise, kuidas liikmesriikide parlamentidega kõige paremini suhelda. Selleks korraldas direktoraat 2020. aasta juunis liikmesriikide parlamentide esindajatele liidu välispoliitika peadirektoraadi peadirektori Pietro Ducci juhtimisel veebiseminari.

22. septembril 2020 korraldas riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat koos liidu välispoliitika peadirektoraadiga liikmesriikide parlamentide kolleegidele demokraatia toetamise ja suutlikkuse suurendamise teemalise videokonverentsi. 23. septembril tutvustas liidu välispoliitika peadirektoraadi piirkondade direktoraat riikide parlamentide esindajatele Euroopa Parlamendi eesmäärke ja plaane seoses Vahemere Liidu parlamentaarse assamblee eesistumisega.

30. oktoobril 2020 kutsuti riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat osalema liidu välispoliitika peadirektoraadi reedestel kõnelustel. Kohtumine toimus videokonverentsi teel ja kandis pealkirja „Liikmesriikide parlamendid – mitte konkurendid, vaid partnerid“. Algatuse põhieesmärk on kasutada täiel määral ära liikmesriikide parlamentide võimalused panustada liidu välispoliitika peadirektoraadi töösse välispoliitika valdkonnas.

2020. aastal pandi uudsele koostööle alus ning peagi on nendes valdkondades oodata esimesi konkreetseid tulemusi. Käivitatakse demokraatia toetamise, inimõiguste ja suutlikkuse suurendamise võrgustik ning uuele IPEXi platvormile luuakse vastavasisuline rubriik. Muud arengusuunad peaksid peamiselt puudutama Vahemere Liidu parlamentaarset assambleed ja mitmepoolseid parlamentidevahelisi foorumeid, nagu Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) Parlamentaarne Assamblee. Eesmärk on integreerida parlamentaarsesse koostöösse ELi geopoliitiline tegevuskava, et tõhusamalt edendada ja kindlustada Euroopa seisukohti, väärtusi ja huve.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Liidu välispoliitika peadirektoraadi ja riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi vaheliste uute koostöövaldkondade arendamine selliste tegevuste ja ürituste valdkonnas, mis ei ole seotud komisjonide tööga.
- Samuti on eesmärkluuaja käivitada Euroopa Parlamendi administratsiooni ja riikide parlamentide administratsioonide vaheline struktureeritud võrgustik ja teabevahetus demokraatia toetamise valdkonnas, et suurendada parlamentaarse diplomaatia mõju ja tulemuslikkust, eelkõige meie vahetus naabruses Lääne-Balkani ja idapartnerluse riikides ning isegi Aafrikas.

4.4 ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vastastikused külastused ning muu kahepoolne suhtlus

ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vastastikuste külastuste vorm muutub pidevalt ning on parlamentidevahelise dialoogi osa. Selline vorm on ülimalt sihipärane, vajadustele kohandatud, paindlik ning aja- ja rahakulu mõttes tõhus. See võimaldab arutada liikmesriikide parlamentidele muret tekitavaid küsimusi.

Lisaks võivad muud kahepoolsed arvamuste vahetused olla kasulik väikesemahulise parlamentidevahelise koostöö vorm, kui parlamendiliikmetel on vaja alustada koostööd, käsitleda konkreetseid teemasid või süvendada koostööd vastastikust huvi pakkuvates konkreetsetes valdkondades.

Vastastikused külastused on ammust aega olnud oluline parlamentidevahelise koostöö vorm. Kohtumised toimuvad eri tasanditel ja eri vormis, ulatudes kõrgeima tasandi poliitilistest aruteludest kuni tehnilise personali õppekäikudeni. Külastused algasid kavakohaselt 2020. aasta alguses ja esimese kahe kuu jooksul korraldati kokku 16 visiiti. Viimane külastus toimus 2020. aasta märtsikuu esimesel nädalal. III lisas on esitatud külastuste ja nendel käsitletud teemade üksikasjalik loetelu.

Alates pandeemia puhkemisest ei ole ükski Euroopa Parlamendi delegatsioon külastanud mõnd liikmesriigi parlamenti ega liikmesriigi parlamendi delegatsioon Euroopa Parlamenti, ka ei ole aset leidnud ühtki visiiti. Pandeemia esimestel nädalatel tühistati või peatati kümned kavandatud ja ettevalmistatud külastused.

Siiski ei ole kahepoolsed kontaktid katkenud. 2020. aasta kevadel jätkusid aktiivsed kahepoolsed kontaktid, algul suheldi telefonitsi ja aegamööda hakati suhtlemiseks kasutama järjest rohkem videokonverentsi võimalust. Väärrib märkimist, et parlamendid, kes olid algselt avaldanud soovi Euroopa Parlamenti külastada, osalesid aktiivselt ka telefoni- ja veebikoosolekutel. Eelkõige kehtib see Ühendkuningriigi parlamendi kohta.

Aasta teisel poolel hakkasid kahepoolsed videokonverentsid muutuma tavapäraseks, eelkõige Euroopa Parlamendi ja eesistujariigi parlamendi kohtumiste haldustasandil ettevalmistamiseks, aga ka poliitilisel tasandil. Videokonverentsid on väga kulutõhus koosolekuvorm sihipäraste arutelude korraldamiseks, näiteks Euroopa Parlamendi asepresidentide ja liikmesriikide parlamentide ELi asjade komisjonide esimeeste vahel, komisjonide esimeeste vahel või raportöride ja liikmesriikide parlamendikomisjonide esimeeste vahel.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- 2019. aastal leidis aset 62 vastastikust külastust, 2020. aastal vähenes külastuste arv pandeemia tõttu 17-le.
- Lisaks tavapärasele parlamentidevahelistele kohtumistele on videokonverentsid muutunud vahetu ja sihipärase kahepoolse teabevahetuse põhivahendiks ning tõhusalt täitnud võrgustike loomise ülesannet. Arvata võib, et parlamentidevahelises koostöös jäädakse videokonverentsi võimalust kasutama ka pärast COVID-19 pandeemia lõppu.

5. SEADUSANDLIK KOOSTÖÖ ELI LIIKMESRIIKIDE PARLAMENTIDEGA

5.1 Varajase hoiatamise süsteem ja aluslepingutele lisatud protokoll nr

ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võtab liit valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda täielikult saavutada kavandatava meetme eesmärke, kuid neid saab paremini saavutada liidu tasandil. Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei tohi liidu meetme sisu ega vorm minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Liikmesriikide parlamendid tagavad subsidiaarsuse põhimõtte järgimise vastavalt menetlusele, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokollis nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta. Protokollis on sätestatud järelevalvemehhanism – varajase hoiatamise süsteem. Selle mehhanismi kohaselt võivad riikide parlamendid saata kaheksa nädala jooksul alates seadusandliku akti eelnõu edastamise kuupäevast Euroopa Liidu institutsioonide presidentidele ja nõukogu eesistujale põhjendatud arvamuse selle kohta, miks asjaomane eelnõu ei vasta nende arvates subsidiaarsuse põhimõttele.

5.1.1 Varajase hoiatamise süsteem

Varajase hoiatamise süsteem hõlmab järgmisi ELi liikmesriikide parlamentide esildiste kategooriaid¹⁸.

1. Põhjendatud arvamus esitatakse aluslepingute protokollis nr 2 artiklis 6¹⁹ osutatud kaheksanädalase tähtaja jooksul ja selles juhitakse tähelepanu subsidiaarsuse põhimõtte võimalikule rikkumisele.
2. Seisukoht on arvamus, mis ei vasta eespool nimetatud kriteeriumidele

Kui põhjendatud arvamus esindab vähemalt üht kolmandikku kõikide liikmesriikide parlamentidele antud häälte koguarvust, tuleb seadusandliku akti eelnõu läbi vaadata (kollase kaardi menetlus). Seadusandliku akti eelnõu koostanud institutsioon võib otsustada eelnõu samaks jätta, seda muuta või selle tagasi võtta ning seda otsust tuleb põhjendada. Politseikoostööd ja õigusalast koostööd kriminaalasjades käsitlevate õigusaktide eelnõude puhul on alampiir madalam (neljandik häältest).

Kui seadusandliku tavamenetluse raames vaidlustavad liikmesriikide parlamendid seadusandliku ettepaneku vastavuse subsidiaarsuse põhimõttele vähemalt lihthäälteenamusega, peab komisjon oma ettepaneku läbi vaatama ja otsustama, kas jääda ettepaneku juurde, seda muuta või see tagasi võtta. Kui komisjon otsustab oma ettepaneku juurde jääda, saadetakse küsimus edasi seadusandjale (Euroopa Parlamendile ja nõukogule) ja komisjon peab oma otsust põhjendama (oranži kaardi menetlus). Kui seadusandja leiab, et seadusandlik ettepanek ei ole subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas, võib ta selle tagasi lükata nõukogu liikmete 55 % häälteenamusega või Euroopa

¹⁸ Vt komisjonide esimeeste 15. detsembri 2010. aasta dokumenti, milles käsitletakse komisjoni tasandil ühesugust käsitusviisi riikide parlamentide põhjendatud arvamuste ning riikide parlamentide kõikide muude seisukohtade suhtes.

¹⁹ Protokollis nr 2 (subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) artikkel 6: „Iga riigi parlament või selle koda võib kaheksa nädala jooksul alates seadusandliku akti eelnõu edastamise kuupäevast saata Euroopa Parlamendi ja komisjoni presidendile ning nõukogu eesistujale liidu ametlikes keeltes koostatud põhjendatud arvamuse selle kohta, miks asjaomane eelnõu ei vasta tema arvates subsidiaarsuse põhimõttele. Iga riigi parlament või selle koda konsulteerib vajaduse korral seadusandlike volitusi omavate piirkondlike parlamentidega.“

Parlamendis antud hääle lihtenamusega. Seni on kollase kaardi menetlust kasutatud kolm korda²⁰ ja oranži kaardi menetlust mitte kordagi.

Euroopa Parlamendis vastutab põhjendatud arvamuste subsidiaarsuse põhimõttega kooskõla järelvalve eest õiguskomisjon (JURI)²¹. Iga kuue kuu tagant määratakse üks õiguskomisjoni liige fraktsioonide rotatsiooni alusel alaliseks raportööriks subsidiaarsuse küsimustes.

2020. aastal olid subsidiaarsusküsimuste alised raportöörid Gilles Lebreton (ID) ja Karen Melchior (RE)²². Õiguskomisjon koostab samuti korrapäraselt raporti Euroopa Komisjoni subsidiaarsust ja proportsionaalsust käsitlevate aastaaruannete kohta.

5.1.2 Liikmesriikide parlamentide esildised

2020. aastal sai Euroopa Parlament protokoll nr 2 (subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) põhjal liikmesriikide parlamentidelt ametlikult 124 esildist. 13 esildist olid põhjendatud arvamused ja 111 seisukohad.

2019. aastal sai Euroopa Parlament 63 esildist, millest kõik olid seisukohad, põhjendatud arvamusi ei esitatud.

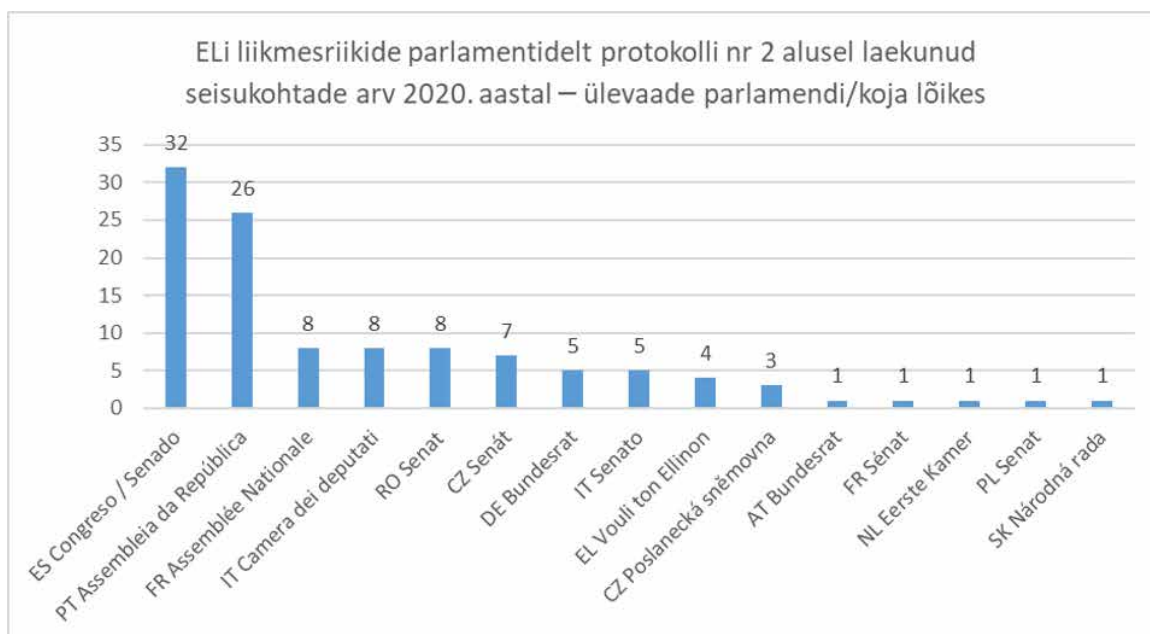
2019. ja 2020. aasta vahel laekunud esildiste arvu ligi 50 % kasvu võib selgitada asjaoluga, et hoolimata COVID-19 pandeemia mõjust kulges Euroopa Parlamendi seadusandlik tegevus 2020. aastal tavapärasel tempos, erinevalt 2019. aastast, mil toimusid valimised.

20 Kollase kaardi menetlust kasutati 2012. aastal komisjoni ettepaneku puhul võtta vastu määrus kollektiivse tegutsemise õiguse kasutamise kohta asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kontekstis (Monti II ettepanek). Komisjon võttis lõpuks ettepaneku tagasi, kuid jäi siiski seisukohale, et subsidiaarsuse põhimõtet ei rikutud. Seda kasutati uuesti 2013. aastal Euroopa Prokuratuuri asutamist käsitleva määruse ettepaneku puhul. Komisjon otsustas [oma ettepaneku juurde jääda](#), väites, et see on subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas. Kollase kaardi menetlust kasutati veel ka 2016. aastal [töötajate lähetamise direktiivi läbivaatamise ettepaneku](#) suhtes. Ka kõnealusel juhul [põhjendas](#) komisjon üksikasjalikult, miks ta oma ettepaneku juurde jääb. Komisjon oli seisukohal, et ettepanek ei ole subsidiaarsuse põhimõttega vastuolus, kuna töötajate lähetamise puhul on tegemist piiriülese küsimusega.

21 Euroopa Parlamendi kodukorra VI lisa punktis XVI sätestatakse, et õiguskomisjoni vastutusalasse kuuluvad „liidu õiguse tõlgendamine, kohaldamine ja järelvalve, liidu õigusaktide kooskõla esmase õigusega, eriti õigusliku aluse valimine ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine“.

22 ID – Identiteet ja Demokraatia ning Renew Europe on Euroopa Parlamendi fraktsioonid.

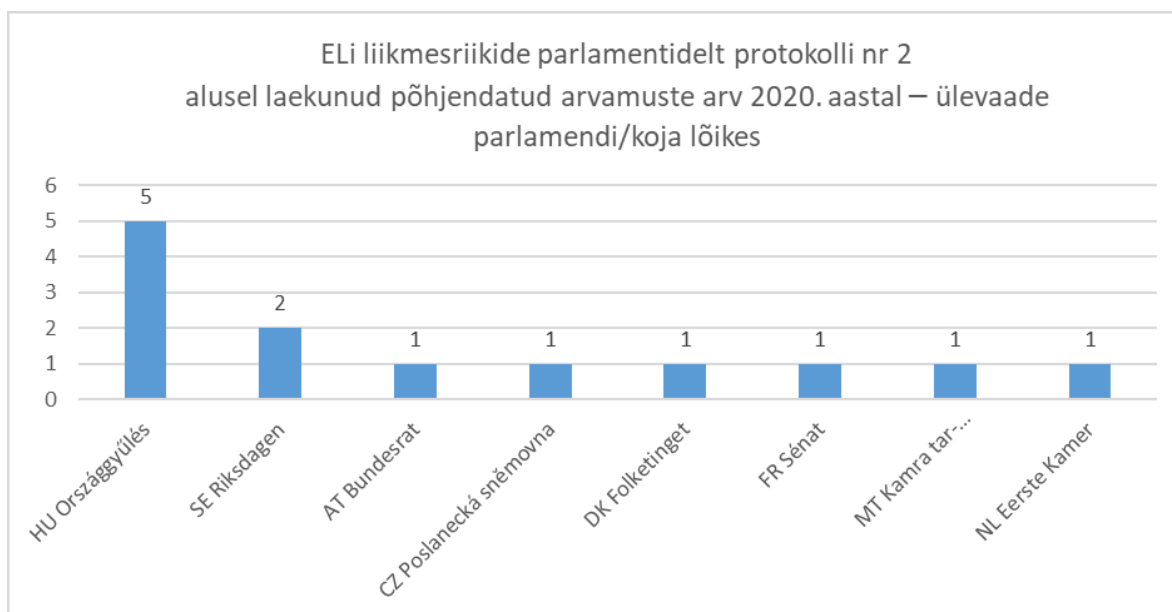
Liikmesriigi parlamendi või selle koja seisukohad



2020. aastal esitati kokku 111 seisukohta, diagrammis on näha parlamendi või selle koja esildised.

2020. aastal esitasid põhjendatud arvamuse kaheksa parlamenti või selle koda 41st (sealhulgas Ühendkuningriigi parlamendi kaks koda) ja seisukoha 15. Kõige rohkem põhjendatud arvamusi esitasid Ungari parlament (viis põhjendatud arvamust) ja Rootsi parlament (kaks põhjendatud arvamust). Kõige rohkem seisukohti esitasid Hispaania parlament (32 seisukohta) ja Portugali parlament (26 seisukohta). 2020. aasta statistikaga saab tutvuda IV lisas.

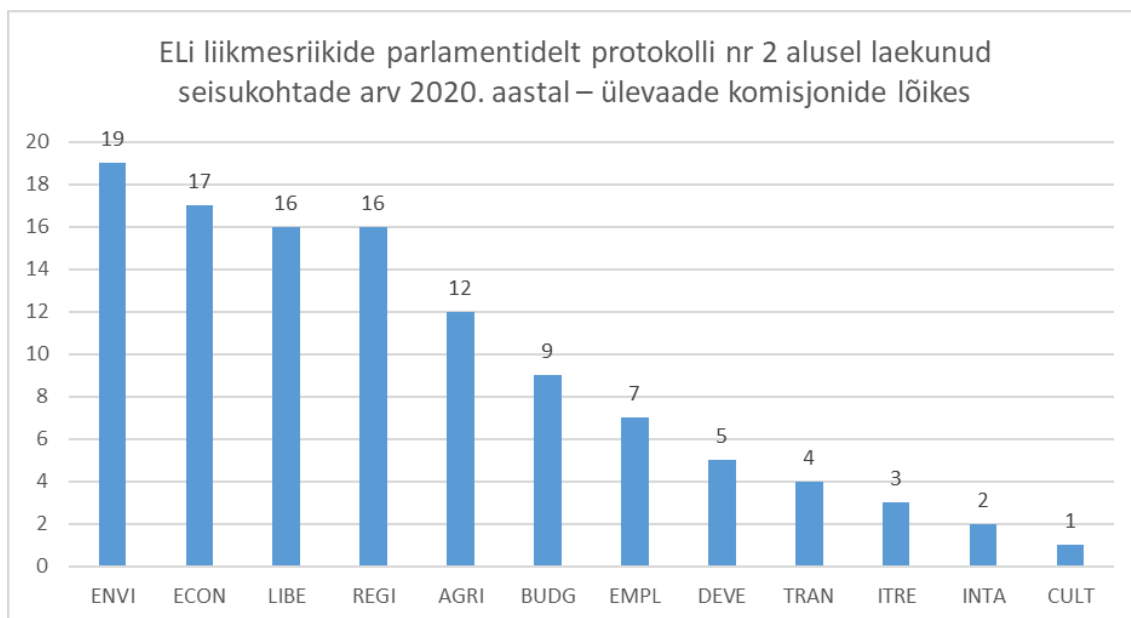
Liikmesriigi parlamendi või selle koja põhjendatud arvamused



v 2020. aastal esitati kokku 13 põhjendatud arvamust, diagrammis on näha parlamendi või selle koja esildised.

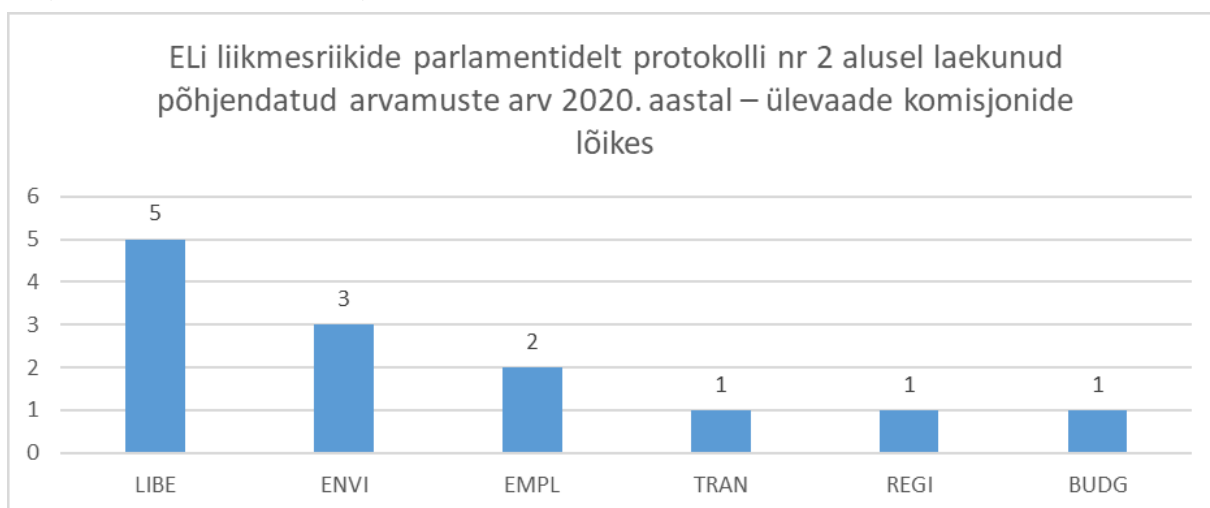
Kõige rohkem ettepanekuid laekus keskkonnakomisjonile (3 põhjendatud arvamust ja 19 seisukohta), majandus- ja rahanduskomisjonile (17 seisukohta) ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile (5 põhjendatud arvamust).

Seisukohad komisjonide lõikes



2020. aastal laekunud seisukohtade arv komisjonide lõikes.

Põhjendatud arvamused komisjonide lõikes



2020. aastal laekunud põhjendatud arvamuste arv komisjonide lõikes

Alates Lissaboni lepingu jõustumisest 2009. aastal on vastavalt protokollile nr 2 liikmesriikide parlamentidele läbivaatamiseks edastatud kokku 981 seadusandliku akti eelnõu. Euroopa Parlament on liikmesriikide parlamentidelt saanud 3460 esildist. Neist 487 on põhjendatud arvamused (14 %) ja ülejäänud 2973 seisukohad (86 %).

See statistika kinnitab, et ELi liikmesriikide parlamendid kasutavad protokoll nr 2 sagedamini selleks, et avaldada arvamust ettepanekute sisu kui subsidiaarsuse kohta. See võib osutada liikmesriikide parlamentide soovile olla tihedamalt kaasatud seadusandliku menetluse sisulisse töösse.

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat tagab, et kõik liikmesriikide parlamentide esildised tehakse kättesaadavaks parlamendiliikmetele, poliitilistele organitele ja Euroopa Parlamendi teenistustele, keda (eeskätt just raportööre) ta varustab kogu õigusloometsükli vältel ELi liikmesriikide parlamentide esildisi käsitlevate konkreetsete eksperditeadmiste ja teabega, millele parlamendikomisjonid tuginevad raportite koostamisel ja kolmepoolsetel läbirääkimistel nõukoguga. Samuti esitab direktoraat ka teavet, arvandmeid ja statistikat nende dokumentide arvu ja laadi kohta ning haldab andmebaasi CONNECT²³, mis sisaldab kõiki liikmesriikide parlamentidelt saadud põhjendatud arvamusi ja seisukohti.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- COVID-19 mõjutas ettepanekute arvu ja käsitletavaid poliitikavaldkondi ning lühendas õigusloometsükli, et EL saaks pandeemia levikule kiiresti reageerida. Sellega seoses võeti kõigis liikmesriikides valitseva tervishoiualase hädaolukorra tõttu mõned õigusaktid, mille puhul kaheksanädalast konsulteerimisperioodi ei olnud võimalik kohaldada, vastu kiirmenetluse korras.

5.1.3 Igakuine ülevaade

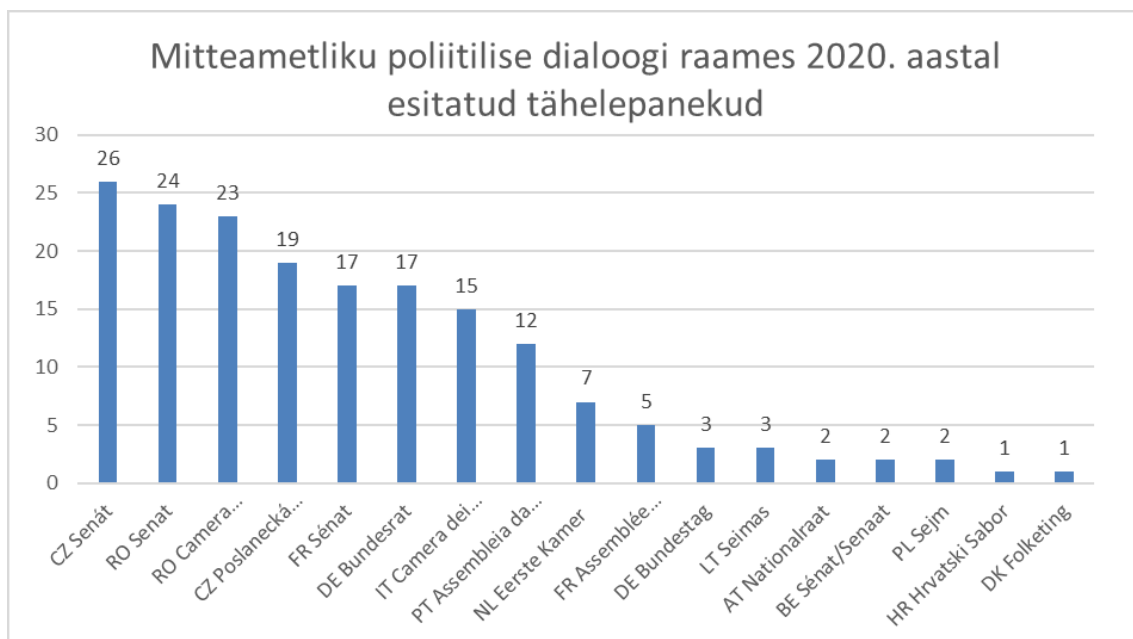
Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat koostab igal kuul ülevaate protokoll nr 2 alusel esitatud seisukohtadest ja põhjendatud arvamustest. Kokkuvõte edastatakse parlamendiliikmetele, Euroopa Parlamendi asjaomastele teenistustele ja liikmesriikide parlamentidele ning selles antakse ülevaade kõigist pärast eelmist kokkuvõtet laekunud esildistest ning loetletakse kõik Euroopa Parlamendi eelseisva täiskogu istungi päevakorras olevad seadusandlikud ettepanekud. Ülevaade on lisatud ka Euroopa Parlamendi komisjonide esimeeste konverentsi koosoleku dokumentide hulka. Ülevaade avaldatakse ka direktoraadi veebisaidil enne iga Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärku.

23 Vt täpsemalt punktist 7.2.

5.2 Mitteametlik poliitiline dialoog ja aluslepingute protokoll nr 1

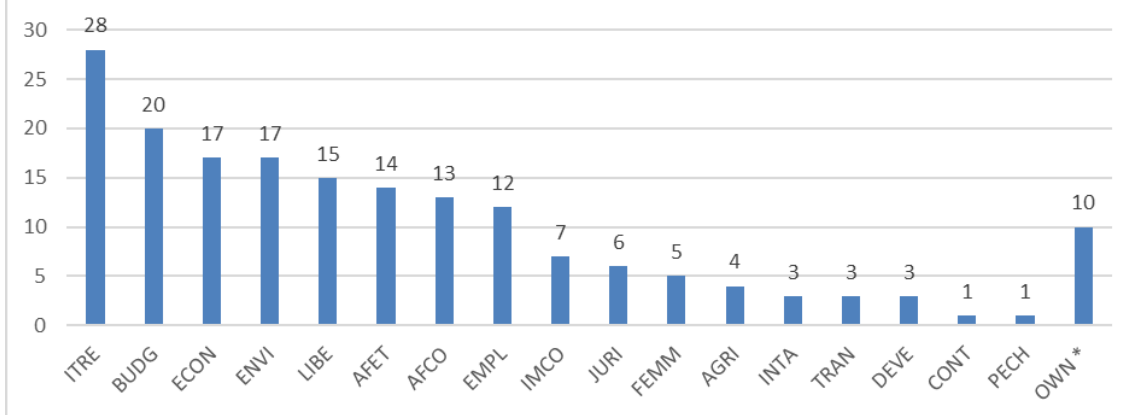
Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu protokoll nr 1 võimaldab liikmesriikide parlamentidel esitada tähelepanekuid Euroopa Liidu ainupädevusse kuuluvate seadusandlike ettepanekute kohta ja mitmesuguste muude kui seadusandlike dokumentide kohta, näiteks võib esitada tähelepanekuid Euroopa tasandil käimasolevate arutelude, roheline/valgete raamatute või Euroopa Komisjoni teatiste kohta. Neid tähelepanekuid käsitletakse mitteametliku poliitilise dialoogi raames.

Ka 2020. aastal kasutasid liikmesriikide parlamendid aktiivselt mitteametliku poliitilise dialoogi võimalust ja esitasid 179 seisukohta. 2020. aastal olid selle kasutamisel kõige aktiivsemad kolm parlamenti või selle koda: Tšehhi Senat (26), Rumeenia Senat (24) ja Rumeenia Saadikutekoda (23).



Kõige rohkem mitteametliku poliitilise dialoogiga seotud tähelepanekuid said tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon (ITRE) (28), eelarvekomisjon (BUDG) (20), majandus- ja rahanduskomisjon (ECON) ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon (ENVI) (kumbki 17).

Mitteametliku poliitilise dialoogi raames 2020. aastal esitatud tähelepanekud



Kümmet liikmesriikide parlamentide omaalgatuslikku arvamust ei määratud Euroopa Parlamendi komisjonidele. Euroopa Parlamendi komisjonide täieliku loetelu ja lühenditega saab tutvuda aadressil <https://www.europarl.europa.eu/committees/et/about/list-of-committees>.

Alates 2009. aastast on Euroopa Parlamendile ELi liikmesriikide parlamentidelt protokolli nr 1 alusel laekunud 2444 tähelepanekut, mis on avaldatud ka andmebaasis CONNECT²⁴. Üksikasjalikud statistilised andmed 2020. aastal mitteametliku poliitiliste dialoogi raames laekunud tähelepanekute kohta on esitatud V lisas.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Mitteametliku poliitilise dialoogi raames esitatud tähelepanekute arv on suurenenud 55 % – 2019. aastal esitati 115 tähelepanekut ja 2020. aastal 179. Kasv on kõige tõenäolisemalt tingitud asjaolust, et 2020. aasta oli esimene Euroopa Parlamendi valimiste järgne aasta. Samuti peeti 2020. aastal läbirääkimisi uue mitmeaastase finantsraamistiku üle.
- Liikmesriikide parlamendid esitavad sageli ingliskeelseid kokkuvõtteid nii protokolli nr 2 kui ka protokolli nr 1 alusel esitatud esildistest. See lihtsustab seadusandjate tööd.

24 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/informal-political-dialogue>

6. VÖRGUSTIKUD JA TEABEVAHETUS

6.1 Parlamentidevaheline ELi teabevahetussüsteem (IPEX)

Parlamentidevahelise ELi teabevahetussüsteemi (IPEX) eesmärk on toetada parlamentidevahelist koostööd, pakkudes platvormi ja võrgustikku ELiga seotud teabe elektrooniliseks vahetamiseks ELi parlamentide vahel. IPEX loodi ELi liikmesriikide parlamentide algatusena ja töötati välja Euroopa Parlamendi tehnilisel toel. Praegu kasutab IPEXit oma igapäevases töös 27 riigi parlamendi 39 parlamendikoda ja Euroopa Parlament. IPEXit täiustatakse pidevalt, et see vastaks kasutajate muutuvatele vajadustele. Lõppeesmärk on muuta IPEX parlamentidevahelise tegevuse ühtseks kontaktpunktiks.

IPEXit on kirjeldatud mitmel eri viisil ja nimetatud nii vahendiks, platvormiks kui ka võrgustikuks. Need kolm määratlust annavad tunnistust vahendi arengust. Vahendist võrgustikuks arenemise protsess on olnud aeglane, kuid hakkab nüüd konkreetsemaid jooni võtma.

2020. aasta algas IPEXi jaoks väga positiivse muutusega. Viinis toimunud IPEXi juhatusel koosolekul ja seejärel ELi peasekretäride kohtumisel teatas Euroopa Parlament, et võtab enda kanda IT-rakenduse arendamise, mis on vajalik IPEXi uue, ammu kavandatud veebisaidi v3 jaoks. See sillutas tee IPEXi 2017.–2020. aasta tööprogrammi viimasele etapile.



Alates IPEXi loomisest on selle süsteemi tunnuseks olnud pidev areng. IPEXi uue platvormi (IPEX v3) ettevalmistamine ja teise mitmeaastase tööprogrammi vastuvõtmine oli seega väga ambitsioonikas ja töömahukas ettevõtmine kõigi IPEXi projektis osalejate jaoks.

Uue platvormi arendamise ja rakendamisega tegeles Euroopa Parlamendi tehnoloogiliste uuenduste ja tugiteenuste peadirektoraat (DG ITEC). Töö jätkus kogu aasta vältel, ehkki tehnoloogiliste uuenduste ja tugiteenuste peadirektoraadi prioriteetid muutusid pandeemiast ja vajalikust digihüppest tingitult kardinaalselt. Uue veebisaidi algselt detsembriks kavandatud käivitamise ajakavast ei suudetud kinni pidada, kuid sellesse kergesse tagasilööki suhtusid kõik parlamendid mõistvalt.

IPEXi eri organid (nõukogu, tööühmad, eesistujad) analüüsisid ainsal kohapeal toimunud kohtumisel (mis leidis aset 17. jaanuaril Viinis Austria eesistumise ajal) ja kaugkoosolekul (5. juuni, 15. oktoober ja 26. november Soome eesistumise ajal) põhjalikult kolmel eelneval aastal tehtud tööd ning töötasid järgmiseks kolmeks aastaks välja uue tööprogrammi. Ka IPEXil oli edasi minemiseks vaja heita pilk minevikku.

Uue tööprogrammi ametlik vastuvõtmine jäeti nõukogu otsustada mõnel nõukogu 2021. aasta koosolekul, osaliselt seetõttu, et IPEXi kavandatud arengusuunad tähendavad tegevuse märkimisväärset laiendamist. Sellist viivitust seletab ühine vastutustunne IPEXi eest ja ühine hool kasutada IPEXit jätkuvalt parimal võimalikul viisil. Uue võrgustiku ja uue veebisaidi eesmärk on

tunduvalt laiendada IPEXi võrgustiku funktsioone, et IPEX oleks palju enam kui pelgalt subsidiaarsuse kontrolli vahend ning parlamentidevaheliste kohtumiste ja konverentside dokumentide hoidla. IPEXi Soome eesistuja soovis koostada nn jooksva tööprogrammi, mille täitmise võiks nõukogu otsusel igal ajal läbi vaadata. Arutelude tulemusel kinnistus arusaam, et jooksva tööprogrammi prioriteetideks tuleb pidada andmebaasi tehnilist täpsust ning kogu IPEXi võrgu kasulikkust, juurdepääsetavust ja usaldusväärsust.

Samal ajal on parlamentidel IPEXi kaudu tänu uue digitaalse süsteemi täiustatud funktsioonidele avanenud võimalus vahetada suuremal hulgal mis tahes parlamentaarseid dokumente ja teavet. IPEX peab seetõttu olema avatud uutele parlamentidevahelistele algatustele ja arengusuundadele, sealhulgas tõhustatud parlamentidevahelistele temaatilistele võrgustikele (eelkõige demokraatia toetamise ning võimaluse korral ka Euroopa poolaasta ja keskkonnajuhtimise valdkonna võrgustikele).

IPEX v3 platvormi uued funktsioonid eeldavad, et uues tööprogrammis pööratakse pidevat tähelepanu koolitustegevusele, et tagada eriotstarbeliste kontaktisikute võrgustiku täpsed sisendid ja suurendada IPEXi kasulikkust nii süsteemis osalevate kui ka süsteemiväliste kasutajate jaoks.

Veebisaidi uutel funktsioonidel on oluline roll ka Euroopa asjade valdkonnaga seotud parlamendi ja parlamentidevahelise tegevuse edendamisel. IPEXi veebisaiti tuleks pidada kohaks, kust hankida teavet riikide parlamentide ELiga seotud tegevuse ja dokumentide ning parlamentidevaheliste konverentside kohta. Sellised arengusuunad võimaldaksid IPEXil hõlmata liikmesriikide kontaktisikutest laiemat kasutajate ringi. See lähenemisviis loob uusi võimalusi laiendada IPEXi potentsiaalset sihtrühma ja seega muuta IPEX nähtavamaks.

IPEXi statistika²⁵: IPEXis on praegu avaldatud üle 112 000 lehekülje, mille on välja andnud liikmesriikide parlamendid ja ELi institutsioonid. Ligi 84 000 liikmesriikide parlamentide koostatud dokumenti sisaldavad kontrolliga seotud teavet ja on ühendatud ligikaudu 12 000 toimikuga. 2020. aastal kanti IPEXisse kokku 1092 seadusandlikku ja muud dokumenti (2019. aastal 812; 2018. aastal 1053; 2017. aastal 1064; 2016. aastal 805).

2020. aastal külastas IPEXi veebisaiti 426 136 inimest, mis kinnitab viimaste aastate üldist kasvutrendi (2019. aastal 342 355; 2018. aastal 285 881; 2017. aastal 307 737; 2016. aastal 253 264; 2015. aastal 234 480). Lehekülgede vaatamiste arv – 25 383 775 – on küll väiksem kui 2019. aastal, kuid siiski palju suurem kui varasematel aastatel (2019. aastal 43 097 236; 2018. aastal 15 939 723; 2017. aastal 5 736 506).

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Euroopa Parlament alustas uue IPEX v3 platvormi väljatöötamist. Alanud on IPEXi jooksva tööprogrammi vastuvõtmine järgmiseks kolmeks tegevusaastaks, aga vastuvõtmise protsess ei ole veel lõpule viidud.

25 Statistika 15. jaanuari 2021. aasta seisuga.

6.2 Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskus

Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskust juhivad ühiselt Euroopa Parlament ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee ning selle liikmeteks on 54 riigi 66 parlamendikoda (sealhulgas 39 Euroopa Liidust) ja ELi institutsioonid. Ligi 120 kontaktisikut ja asekontaktisikut esindavad võrgustikus oma parlamenti ja osalevad Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse põhitegevuses, milleks on intensiivne teabe- ja parimate tavade vahetus.

Tervisekriisi ajal on Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustik väga aktiivselt tegeksenud ning pidevalt vahetanud teavet ja kogemusi selle kohta, kuidas parlamendid on pandeemiaga seotud probleemidele reageerinud. On selge, et COVID-19 puhang mõjutas põhjalikult parlamentide tööd ja saadeti arvukalt päringuid selle



kohta, kuidas teised parlamendid sellises olukorras tegutsevad (vt ka VI lisa). Vastuseks suurele kogutud teabe hulgale loodi Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidil uus, spetsiaalselt COVID-19 käsitlev rubriik. Rubriik osutus kasulikuks ja väga edukaks, sest lihtsustas oluliselt juurdepääsu jagatud andmetele.

Tervisekriisi ning asjaolu, et Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse korralisi vahetuid kohtumisi ja seminare ei olnud võimalik korraldada, sundisid samuti otsima uusi viise ning kasutama oluliste tegevuste jätkamiseks videokonverentsi tehnoloogiat. Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse kohtumiste üks peamisi eesmärke on säilitada liikmesriikide parlamentide kolleegide vahel isiklikud kontaktid, et edendada teabe, ideede, kogemuste ja heade tavade vahetamist. Aasta teisel poolel korraldatud veebiseminaride eriline teene oli see, et võimaldasid kolleegide suuremat osalemist, kellest mõned ei oleks saanud reisida. Seetõttu on väga tõenäoline, et seda tava hakatakse lähiaastatel vähemalt mõne koosoleku puhul suuremas ulatuses rakendada.

Samuti on 2020. aasta aidanud suurendada Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse lisaväärtust ja tõhusust. Eelkõige pöörati erilist tähelepanu võrdluspäringute vastustest tuleneva suure teabevoole nähtavamaks muutmisele. Selle saavutamiseks muudeti peamiselt veebisaiti ja ergutati avaldama rohkem lõplikke kokkuvõtteid, mida saab asjaomaste parlamenditeenistustega laiemalt jagada.

i. Võrdluspäringud

Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse tegevuses osalevad parlamendid esitasid võrgustikule 2020. aastal 326 võrdluspäringut ja 8475 vastust, mida on rohkem kui 2019. aastal (306 päringut ja 7110 vastust).

Alates 2020. aasta märtsist esitati Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustikule ootuspäraselt palju päringuid COVID-19 kohta, selleteemalised päringud moodustasid peaaegu ühe kolmandiku aprilli- ja maikuu päringutest. Tunti selget vajadust vahetada teavet selle kohta, kuidas on reageerinud teised parlamendid, ning õppida üksteise kogemustest. Arvestades päringute ja vastuste hulga kasvu, otsustas Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse sekretariaat 2020. aasta aprillis luua suure teabevoe korraldamiseks Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidile spetsiaalse COVID-19 rubriigi.

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat toetas ka Euroopa Parlamendi teenistusi, aidates edastada nende päringuid Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustikule. Euroopa Parlament esitas Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustikule 2020. aastal kokku 12 päringut. See on pisut vähem kui 2019. aastal, mil Euroopa Parlament esitas 16 päringut. Sellele vaatamata vastas Euroopa Parlament 81 korral teiste Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustikus osalevate riikide parlamentide päringutele, mis on tunduvalt rohkem kui 2019. aastal (29 vastust) ja 2018. aastal (31 vastust).

ii. Lõplikud kokkuvõtted

Juba aastaid on arutatud viise, kuidas ergutada lõplike kokkuvõtete koostamist, kuid siiani ei ole lahendust leitud. 2020. aasta augustis kinnitas enamik kontaktisikuid Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse tõhusust käsitlevale päringule nr 4475 antud vastuses vajadust leppida kokku selles, kuidas lõplikke kokkuvõtteid ühiste suuniste alusel ühtlustada ja parandada nende nähtavust.

Sellea seoses läks Euroopa Parlamendi IT-teenistuste toel 2020. aasta oktoobris käiku Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidi uus versioon, mille eesmärk oli muuta kontaktisikute esipaneeli, et kutsuda neid üles esitama oma lõplik kokkuvõte, ning muuta Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidile üleslaetud kokkuvõtted nähtavaks. Selle arutelu tulemusel suurenes Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse lõplike kokkuvõtete määr 2020. aastal märkimisväärselt – 28,8 % päringutega kaasnes vastuste analüüsi avaldamine (2019. aastal 16 % ja 2018. aastal 11,3 %).

iii. Korralised kohtumised

Täitevkomitee koosolek, mis pidi toimuma märtsis Strasbourgis, tühistati koroonaviiruse puhangu tõttu. Täitevkomitee koosolekud korraldati 26. mail ja 1. juulil kaugkoosoleku vormis Euroopa Nõukogu Parlamentaarsest Assambleest Strasbourgis ja 25. septembril Soome parlamendist. Kohtumiste peamine eesmärk oli valmistada ette iga-aastane konverents.

Täitevkomitee pidas kiiduväärseks Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidil loodud erirubriiki, mis koondab kõiki parlamentide päringuid ja vastuseid seoses COVID-19ga. Täitevkomitee rõhutas, et praeguste liikumispääringute ajal on Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskusel olnud oluline roll teabe ja parimate tavade vahetamisel ning keskus on tõestanud oma asjakohasust ja tõhusust. Täitevkomitee algatas ka arutelu Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse töövoe tõhususe üle.

Võttes arvesse COVID-19 pandeemia kuluga seotud ebakindlust ning parlamentide kehtestatud reisimis- ja koosolekute korraldamise piiranguid, toimus Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse kontaktisikute aastakonverents 2020. aasta oktoobris veebikonverentsi vormis Skopjast (Põhja-Makedoonia). Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustiku tõhususe suurendamiseks kiitis kontaktisikute aastakonverents heaks täitevkomitee välja töötatud järeldused Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse tõhususe kohta ning konverentsil leiti, et lõplike kokkuvõtete koostamist tuleb tungivalt soovitada ja edendada ning toetada tehnoloogiliste vahenditega. Seoses ELi liikmesriikide parlamentide võrgustikega (IPEX, riikide parlamentide esindajad Euroopa Parlamendis, COSAC) innustatakse Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse ELi kontaktisikuid vahetama teavet kõigi oma kolleegidega, kes osalevad parlamentidevahelistes suhetes. Samuti tehti ettepanek, et Euroopa Parlament uuriks IPEXi ja liikmesriikide parlamentide esindajatega koostöö tegemise võimalusi, et vältida paralleelseid uurimisi.

iv. Seminarid

COVID-19 puhang mõjutas 2020. aastal oluliselt Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse seminaride korraldamist. Liikumispiirangute alguses otsustati kõik kohtumised tühistada või edasi lükata. Pandeemia jätkudes kaaluti võimalust korraldada teisel poolaastal veebiseminare. Paljud seminarid lükati aga edasi 2021. aastasse, sest osalejate tulemuslikku koostööd takistaks füüsiline kaugus ja veebikoosoleku lühike kestus.

Vaatamata erakorralistele asjaoludele toimus 12.–13. novembril 2020 Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse raamatukogude, uuringuteenistuste ja arhiivide valdkonna iga-aastane seminar veebiüritusena ja selle korraldajaks oli Euroopa Parlament. Veebiseminaril osales 50 inimest 23 parlamendikojast ja rahvusvahelisest organisatsioonist ning see pakkus parlamentide uuringuteenistustele, raamatukogudele ja dokumenditeenistustele võimalust vahetada teavet selle kohta, kuidas koroonaviiruse kriis on mõjutanud töömeetodeid, tooteid, teenuseid ja ressursse ning milliseid muutusi ja uuendusi on rakendatud talitluspidevuse tagamiseks.

Seminaril esinesid Euroopa Parlamendi asepresident Dita Charanzová, kes vastutab suhete eest riikide parlamentidega, Euroopa Parlamendi asepresident Rainer Wieland ja Euroopa Parlamendi peasekretär Klaus Welle, kes väljendasid arvamust selle kohta, kuidas Euroopa Parlament on pandeemia ajal töötamist jätkanud. Ühtlasi osales Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse sekretariaat tihedas koostöös Austria parlamendiga parlamentaarsete tavade ja menetluste valdkonnas Viinis toimunud kahe teise veebiseminarid korraldamises. Üks seminar toimus 6. juunil teemal „Parlamentaarne puutumatus ja isikuandmete kaitse üldmäärus“ ning teine 12.–13. novembril teemal „Parlamendid, riigiõigus ja põhiseaduse muutmine“.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- 2020. aastal tehti Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse veebisaidil mitmesuguseid muudatusi. Kõige olulisemad muudatused tehti eesmärgiga suurendada lõplike kokkuvõtete nähtavust.
- Suurenes veebiseminaridel osalejate hulk.

6.3 Nõukogu eesistujariigi parlamendi toetamise programm

Euroopa Parlament on pidevalt edendanud tihedat koostööd oma administratsiooni ja liikmesriikide parlamentide administratsioonide vahel, eelkõige ELi nõukogu eesistumise parlamentaarse mõõtme ettevalmistavas etapis. Euroopa Parlament pakub iga tulevase eesistujariigi parlamendile võimalust osaleda Brüsselis töötajatele korraldatavas programmis, et valmistada ette tegevusi eesistujariigi parlamentaarse mõõtme kontekstis. Euroopa Parlament saab pakkuda eesistujariigi parlamendile tema konkreetsetele nõudmistele, vajadustele ja prioriteetidele vastavat toetusprogrammi. Algatus annab võimaluse moodustada võrgustikke ja luua isiklikke kontakte kõigi asjaosalistega ning võimaldab edastada tõhusalt teavet ja eksperditeadmisi, millega aidatakse kaasa edasisele tööle ja tagatakse järjepidevus. Euroopa Parlament võib osaleda koos asjaomase liikmesriigi parlamendiga programmi kulude katmises.

Viimastel aastatel on mitu ELi liikmesriiki olnud esimest korda ELi nõukogu eesistuja rollis. Nende riikide parlamendid olid eriti huvitatud Euroopa Parlamendi korraldatavast eesistujariigi parlamendi toetamise programmist. Horvaatia oli viimane ELi liikmesriik, kes oli ELi nõukogu eesistujariik esmakordselt pärast ELiga ühinemist. Sellegipoolest otsustas riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat laiendada eesistujariigi parlamendi toetamise programmi kõigile tulevastele eesistujariikidele, sest esiteks osutus see eesistumise ettevalmistamisel kasulikuks vahendiks ja teiseks on parlamentidevaheline koostöö pidevas arengus. Viimastel aastatel on ELi nõukogu eesistujariigid pööranud erilist tähelepanu parlamentaarsele mõõtmele ja panustanud sellesse rohkem, et suurendada oma eesistumise ajal toimuvate ürituste, kohtumiste ja algatuste arvu võrreldes kümne aasta taguse ajaga.

Sellest tulenevalt korraldati 2020. aasta jaanuaris Brüsselis õppekäik Portugali parlamendi Assembleia da República 20 ametnikule, kelle ülesanne on valmistada ette 2021. aasta esimesel poolaastal aset leidva Portugali eesistumise parlamentaarne mõõde. Spetsiaalselt selleks välja töötatud programm hõlmas kontakte asjaomaste Euroopa Parlamendi komisjonide sekretariaatide, protokolliteenistuse ja poliitikaosakondadega. Kohtumiste eesmärk oli vahetada kogemusi ja parimaid tavasid seoses selliste oluliste parlamentidevaheliste kohtumiste ja konverentside korraldamisega nagu ELi stabiilsuse, majanduse koordineerimise ja juhtimise teemaline parlamentidevaheline konverents, ÜVJP/ÜJKP-teemaline parlamentidevaheline konverents ning Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma koosolekud. Portugali ametnikel oli võimalus luua Euroopa Parlamendi koostööpartneritega isiklikke kontakte, mis hõlbustasid Portugali eesistumise parlamentaarse mõõtme korraldamist.

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat püüdis kohandada eesistujariigi parlamendi toetamise programmi eriolukorrale, kus reisimine ja isiklikud kohtumised olid piiratud, ning oli valmis pakkuma tulevastele huvitatud eesistujariikidele virtuaalseid külastusi nii kaua kui vajalik. Sloveenia parlamendi toetamise programmi käivitamist 2021. aasta alguses valmistati ette 2020. aasta viimasel trimestril.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- 2020. aastal oli Horvaatia viimane ELi liikmesriik, kes oli ELi nõukogu eesistujariik esmakordselt pärast ELiga ühinemist. Eesistujariigi parlamendi toetamise programmi laiendati kõigile tulevastele eesistujariikidele.

6.4 ELi liikmesriikide parlamentide esindajate võrgustik Brüsselis

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat võtab Euroopa Parlamendis vastu ELi liikmesriikide parlamentide või parlamendikodade haldusvaldkonna esindajaid. Et tugevdada parlamentidevahelist koostööd, on Euroopa Parlament alates 1991. aastast pakkunud nendele esindajatele taotluse korral oma Brüsseli ja Strasbourgi hoonetes tasuta ruume ja majasiseseid teenuseid.

ELi riikide parlamentid saavad riigiametnike Brüsselisse, et hõlbustada suhteid ELiga. Praegu töötab Euroopa Parlamendi hoonete 36 bürooruumis²⁶ 56 töötajat²⁷ ELi 27 liikmesriigi parlamendist. Need liikmesriikide ametnikud vastutavad lisaks haldusülesannetele vastastikuse teabevahetuse eest (kahesuunaline infovoog Euroopa Parlamendi ja ELi liikmesriikide parlamentide vahel), mis on ELi tegevuse jaoks väga tähtis.

Esindajad töötavad samas hoones, kus asub riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat. See tekitab koostoimet ja lihtsustab teabevahetust. Direktoraat ja esindajad, nagu ka enamik Euroopa Parlamendi administratsioonist, läksid 2020. aastal koroonaviiruse pandeemia tõttu valdavalt üle kaugtööle, järgides Euroopa Parlamendi presidendi ja peasekretäri juhiseid. Paljud esindajad pöördusid tagasi oma koduriiki ja tegid seal kaugtööd. Liikmesriikide parlamentide esindajad pidid kontoris töötamisel järgima samu piiranguid kui teised Euroopa Parlamendi töötajad. Seetõttu laiendati nende jaoks teatavaid teenuseid, näiteks juurdepääsu Euroopa Parlamendi COVID-19 testimiskeskusele.

Kuna füüsilised kohtumised ei olnud enam võimalikud, korraldas riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat koos välispoliitika peadirektoraadi kolleegidega aasta teisel poolel esindajatele mitu virtuaalset seminari ja esitlust, eelkõige Euroopa Parlamendi välissuhete valdkonnas.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Pandeemiast tingitud probleemid mõjutasid tugevalt riikide parlamentide esindajate tööd ja paljud neist tegid oma riigist kaugtööd. Euroopa Parlamendi ruumides töötavad esindajad pidid järgima samu piiranguid kui parlamendi enda töötajad, kuid seetõttu said nad kasutada ka teatavaid teenuseid, näiteks COVID-19 testimiskeskust.
- Füüsilised kohtumised või seminarid esindajatega jäeti ära. Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat korraldas koos välispoliitika peadirektoraadi kolleegidega mitu virtuaalset seminari ja esitlust, eelkõige välissuhete teemal.

26 Olukord 15. jaanuari 2020. aasta seisuga, sealhulgas COSACi sekretariaat ja IPEXi teabeametnik.

27 Liikmesriikide parlamentide esindajate nimekiri on kättesaadav aadressil: <https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/networks/representatives-of-national-parliaments>

6.5 Parlamenditöötajate seminarid

Alates 2019. aastast on riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat korraldanud ELi liikmesriikide parlamentide ja parlamendikodade töötajatele mitu seminari. Seminaride eesmärk oli tuua kokku riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi töötajad, et tutvustada ja arutada asjakohaseid Euroopa teemasid, õppida üksteiselt ja vahetada parimaid tavasid. See on kooskõlas Euroopa Parlamendi resolutsiooniga liikmesriikide parlamente käsitlevate aluslepingu sätete rakendamise kohta²⁸, milles soovitatakse, et „parem suhtlus ja suurem teabevahetus Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide liikmete ning ka liikmesriikide parlamentide ametnike vahel võib aidata parandada kontrolli Euroopa tasandi arutelu üle siseriiklikul tasandil ning seega edendada tõelist euroopalikku parlamentaarset ja poliitilist kultuuri“.

Lisaks parlamentidevahelisele poliitilisele koostööle oli viimastel aastatel oluline uuendus parlamenditöötajate seminaride korraldamine, et hõlbustada tehnilisi arutelusid töötajate tasandil. Seminarid on oluline platvorm, mille kaudu saavad parlamentide administratsioonid korraldada põhjalikumaid ja sihipärasemaid arutelusid ühist huvi pakkuvates valdkondades. Need moodustavad dünaamilise osa nii Euroopa Parlamendi kui ka ELi liikmesriikide parlamentide tööst.

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat korraldas koos sisepoliitika peadirektoraadi majanduse juhtimise tugiüksusega 16. ja 17. jaanuaril 2020 parlamenditöötajate seminari teemal „2020. aasta Euroopa poolaasta tsükli käivitamine“, millel osales 44 liikmesriikide parlamentide/parlamendikodade töötajat. Seminaril keskenduti värskema teabe jagamisele Euroopa poolaasta, sealhulgas uute majandusprioriteetide kohta ning koostöö tugevdamisele ja uue Euroopa poolaasta tsükli paremale mõistmisele teadmiste jagamise ja parimate tavade vahetamise kaudu.

Parlamenditöötajatele mõeldud 23.–24. aprilliks kavandatud seminar õigusaktide kohaldamise jälgimist puudutava globaalse dialoogi teemal, mille pidid korraldama Euroopa Parlamendi uuringuteenistus (EPRS) ja riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat koostöös OECD ja organisatsiooniga Westminster Foundation for Democracy, tühistati pandeemia tõttu. Loodetavasti saab selle korraldada uuesti 2021. aastal.

Välispoliitika peadirektoraat korraldas 22. septembril parlamenditöötajate virtuaalse seminari, et käivitada võrgustik kolleegidele, kes töötavad demokraatia toetamise ja suutlikkuse suurendamise valdkonnas. Seminaril osales 46 inimest 26st liikmesriikide parlamentide kojast. Seda aitas korraldada riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat.

Parlamentide keskkonnajuhtimise eest vastutavatest haldusüksustest koosnev keskkonnateabe vahetamise võrgustik korraldas 27. novembril 2020 virtuaalse seminari. Seminari korraldasid ühiselt Euroopa Parlamendi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) üksus ja Austria parlamendi kantselei.

Parlamenditöötajate seminar oli algselt kavandatud ka ELi liikmesriikide parlamentide meditsiiniteenistustele, kuid seda ei õnnestunud korraldada olukorra muutumise tõttu.

²⁸ Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2018. aasta resolutsioon aluslepingute nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad liikmesriikide parlamente.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Pandeemiast tingitud probleemidest hoolimata korraldati mitu parlamenditöötajate seminari, enamasti virtuaalses formaadis.
- Valmis parlamenditöötajate seminaride käsiraamat, et hõlbustada selliste seminaride korraldamist tulevikus.

7. VAHENDID JA TUGITEGEVUSED

7.1 Kaugkoosolekute ja videokonverentside korraldamine

Juba enne COVID-19 pandeemiat kasutas Euroopa Parlament parlamentidevahelise koostöö hõlbustamiseks videokonverentse. Euroopa Parlamendil on pikka aega olnud tehnilised lahendused, mis võimaldavad videokonverentside väga head pildi- ja helikvaliteeti ning suulist tõlget mitmesse keelde. Videokonverentse peeti siiski vähe. Tervishoiukriisi ajal tuli töö- ja koostööviise kohandada ning parlament tegi kaugkoosolekute korraldamisel tohutu digitaalse ja tehnilise hüppe, nagu on selgitatud käesoleva aruande eri osades²⁹.

EuroopaParlament on oma 27 eri riigist pärit parlamendiliikmete koosseisutõttu pikka aega olnud teadlik videokonverentside pidamise eelistest: see võimaldab tihendada parlamendiliikmete omavahelisi korrapäraseid kontakte ning vähendada samal ajal reisimiseks kuluvat aega, lähetuskulusid ja CO₂ jalajälge. Kokkuvõttes on videokonverentside pidamine kulutõhus ja keskkonnasõbralik koosolekute korraldamise võimalus, seega investeeriti selle toetamisse piisavalt vahendeid. Parlamentidevahelise koostööga seoses märkis Soome eesistumise ajal ELi parlamentidevahelise koostöö suuniste ajakohastamiseks loodud töörühm, et nüüdisaegsete kommunikatsioonivahendite parem kasutamine võiks veelgi hõlbustada nii kahe- kui ka mitmepoolset parlamentidevahelist koostööd. 2019. aastal korraldati parlamentidevahelise koostöö raames siiski vaid kolm videokonverentsi. Näib, et see oli tingitud ka mitmetest piirangutest ja tehnilistest probleemidest ning nõuetekohase või ühilduva varustuse puudumisest mõne liikmesriigi parlamendis.

COVID-19 puhkemine ning sellega kaasnenud reisi- ja liikumiskiirangud sundisid kõiki parlamente tegema erilisi pingutusi, et tagada 2020. aastal oma põhiülesannete täitmine. Paljude parlamentide jaoks tähendas see kaugkoosolekute toetamiseks tehniliste lahenduste kiiremat kasutuselevõttu. Parlamentaarne ja parlamentidevaheline koostöö sai pandeemia alguses tagasilöögi, kuid kohandus kiiresti uute oludega. Teabevahetust, arvamuste vahetusi ja parlamendi koosolekuid hakati korraldama kaugühenduse teel.



Euroopa Parlamendi esimene asepresident Roberta Metsola ja Euroopa Parlamendi asepresident Dita Charanzová kõnelemas kaugühenduse teel Berliinis korraldatud COSACi veebikonverentsil. © Eesistujariik Saksamaa

29 Vt näiteks I jagu „COVID-19 pandeemia mõju parlamentidevahelisele koostööle“.

EuroopaParlament kasutas platvormi, mis võimaldas komisjonide koosolekute ja parlamentidevaheliste kohtumiste jaoks korraldada mitmekeelseid koosolekuid suulise tõlkega kõigisse keeltesse. Ta korraldas 2020. aastal kaugühenduse teel mitu parlamentidevahelist komisjonide kohtumist, nimelt Eurojusti parlamentaarse ühiskontrolli töörühma kohtumise, rännet käsitleva kõrgetasemelise konverentsi ja neli parlamentidevahelist kohtumist, sealhulgas Eurojusti hindamist käsitleva kohtumise.

Kaugkoosolekud on osutunud eriti tõhusaks mitteametlike infotundide, erakorraliste kohtumiste ja kindlateemaliste mõttevahetuste korraldamiseks kõrgetasemeliste esinejatega.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Videokonverentsidena peetavaid kaugkoosolekuid korraldati 2019. aastal veel väga vähe, kuid 2020. aastal sai nendest tavaline suhtluskanal. Need varieerusid mitteametlikest kahepoolsetest videokonverentsidest keerukate kõrgetasemeliste konverentsideni, kus oli palju osalejaid.
- Kaugkoosolekutel osales rohkem riikide parlamentide liikmeid ja Euroopa Parlamendi liikmeid ning samuti kõrgetasemelisi esinejaid, kes näisid olevat kaugkoosolekute jaoks kergemini kättesaadavad kui füüsiliste kohtumiste jaoks.
- Euroopa Parlament tegi kaugkoosolekute korraldamiseks vajaliku tehnilise oskusteabe ja asjakohaste vahendite hankimisel suure hüppe.

7.2 CONNECT – riikide parlamentide esitatud dokumente sisaldav Euroopa Parlamendi andmebaas

Riikideparlamentidega suhtlemise direktoraat pakub EP liikmetele (eelkõige raportööridele ja arvamuse koostajatele) ning Euroopa Parlamendi poliitilistele organitele ja teenistustele kogu õigusloometsükli jooksul erialast teavet esildiste kohta, mille liikmesriikide parlamendid on esitanud protokollide nr 1 ja 2 alusel. Selleks haldab direktoraat andmebaasi CONNECT, mis sisaldab kõiki alates Lissaboni lepingu jõustumisest liikmesriikide parlamentidelt protokollide nr 1 ja 2 alusel saadud dokumente. Varajase hoiatamise süsteemiga seotud põhjendatud arvamused on kättesaadavad kõigis ELi ametlikes keeltes.

Alates 2017. aastast on andmebaasiga CONNECT võimalik tutvuda direktoraadi veebisaidil³⁰. Kogu CONNECTis leiduv teave, sealhulgas põhjendatud arvamused ja liikmesriikide parlamentide

CONNECT

seisukohavõttud, on konkreetsete menetluste järgi vahetult kättesaadav rakenduses e-Committee (e-komisjon, liidu sisepoliitika peadirektoraadi ja liidu välispoliitika peadirektoraadi ühine töökeskkond). See ei puuduta ainult põhjendatud arvamusi, vaid ka kõiki ELi liikmesriikide parlamentidelt saadud seisukohavõtte.

CONNECT võimaldab raportööridel ja arvamuse koostajatel, parlamendiliikmetel, assistentidel ja komisjonide sekretariaatide töötajatel ning ka kõigil parlamendivälistel sidusrühmadel saada ajakohase ja täieliku ülevaate kõigist liikmesriikide parlamentidelt saadud esildistest seadusandliku menetluse mis tahes etapis. 2020. aastal saadi kokku 232 esildist: 115 (49,5%) esitati protokollide nr 2 kohase subsidiaarsuse kontrolli raames ja 117 (50,5%) mitteametliku poliitilise dialoogi raames.

2020. aasta lõpus oli andmebaasis ligikaudu 6000 ELi liikmesriikide parlamentidelt saadud esildist (põhjendatud arvamused ja seisukohavõttud). Umbes 60% neist esitati protokollide nr 2 kohase subsidiaarsuse kontrolli raames ja 40% mitteametliku poliitilise dialoogi raames.

Peamised arengusuunad 2020. aastal

- Andmebaasi CONNECT tehti mõningaid väiksemaid uuendusi, mille tulemuseks oli uuem versioon.

30 <https://europarl.europa.eu/relnatpar/en/subsidiarity-and-ipd/welcome>

7.3 Sama valdkonna parlamendikomisjonide andmebaas (CorCom)

Sama valdkonna parlamendikomisjonide andmebaas (CorCom) on teabeallikas Euroopa Parlamendi komisjonidele vastavate liikmesriikide parlamentide komisjonide kohta. Samuti saab andmebaasist teavet ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi komisjonide sekretariatide kohta. Andmebaasi kantud riikide parlamente käsitlev teave pärineb ELi liikmesriikide parlamentide alalistelt esindajatelt Brüsselis.

Pärast seda, kui 2009. aasta mais võeti vastu resolutsioon Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide vaheliste suhete arendamise kohta³¹ (raportöör: Elmar Brok), muudeti vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorda

ja nüüd on selles kirjas, et „võib alustada dialoogi otse liikmesriikide parlamentidega komisjonide tasandil selleks eraldatud eelarveassigneeringute piires. See võib hõlmata seadusandlikule tegevusele eelnevat ja järgnevat koostööd sobivas vormis“ (kodukorra artikli 150 lõige 3).

CORCOM

Rakendust CorCom täiustatakse pidevalt, et see vastaks kasutajate muutuvatele vajadustele. Nüüdseks on see veebipõhine rakendus³², mis on varasemast palju kasutajasõbralikum ja sisaldab mitmesuguseid uusi funktsioone. Iga kuu tutvuvad kasutajad keskmiselt 392 leheküljega. Andmebaasi on ajakohastatud ka pärast uute parlamendikomisjonide loomist Euroopa Parlamendis 2020. aastal.

31 [Euroopa Parlamendi 7. mai 2009. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide suhete arendamise kohta vastavalt Lissaboni lepingule.](#)

32 CorCom on ette nähtud ainult sisekasutuseks. See on kättesaadav Euroopa Parlamendi intranetis.

7.4 Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi väljaanded

Riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat avaldab arvukalt väljaandeid.

Nädalakavas „Weekly Agenda“ antakse teavet liikmesriikide parlamentide tegevuse kohta, et suurendada mitmekesise parlamentidevahelise tegevuse läbipaistvust ja nähtavust.

Iga kuu koostatavas ülevaates „State of Play Note“ antakse teavet riikide parlamentide protokoll nr 2 alusel esitatud seisukohavõttudest ja põhjendatud arvamustest.

Väljaanne „Spotlight on Parliaments in Europe“ pakub kokkuvõtlikku teavet valitud teemade kohta, mida parlamendid on ECPRD võrgustikus arutanud.

2020. aastal koostas direktoraat väljaanded järgmistel teemadel:

- kadunuks jäänud lapspagulased ja -rändajad Euroopas;
- COVID-19-ga seotud teave parlamendi tegevuse kohandamise kohta; kaugistungite ja -hääletamise kavad; ennetus- ja sanitaarmedmed parlamentides; erakorralised õigusaktid ja õiguslikud meetmed; meeleavaldusõiguse piirangud; ning meetmete seis parlamentides;
- parlamentaarne järelevalve Euroopa Ülemkogu tegevuse üle.

Nädalakava „Weekly Agenda“ saadetakse reedeti e-posti teel kõigile Euroopa Parlamendi liikmetele ja Euroopa Parlamendi teenistustele. 2020. aastal saadeti välja 34 nädalakava. Väljaandes kajastatakse järgmise kahe nädala parlamentidevahelisi üritusi, nagu parlamentidevahelised konverentsid, parlamentidevahelised komisjonide kohtumised ja kahepoolsed külastused. Esitatud teave hõlmab ürituse kuupäeva, toimumiskohta ning asjaomaseid Euroopa Parlamendi liikmeid ja parlamendi teenistusi.

Direktoraat koostab iga kuu ka ülevaate „State of Play Note“ riikide parlamentide põhjendatud arvamuste ja seisukohavõttude kohta (vt peatükki 5.1.3).³³

Kõik väljaanded³⁴ on kättesaadavad direktoraadi veebisaidil, kust leiab teavet direktoraadi eelseisvate ürituste ja väljaannete kohta³⁵.

Direktoraat hakkas 2020. aastal oma väljaannetes ja kommunikatsioonivahendites kasutama uut visuaalset identiteeti.

33 <https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/state-of-play-note>

34 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/publications>

35 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

8. RIIKIDE PARLAMENTIDEGA SUHTLEMISE DIREKTORAAT

Aasta 2020 oli väga keeruline ja peaaegu kõik pidid oma töökeskkonnas kohanema uute oludega. Seda pidi tegema ka riikide parlamentidega suhtlemise direktoraat. Direktoraat kohandas kiiresti oma töökorraldust vastavalt erandlikele oludele, et pakkuda Euroopa Parlamendi liikmetele ja mitmetele partneritele kvaliteetset tuge. Tegevust kohandati vastavalt vajadusele, et jätkata institutsioonilise koostöö ja õigusloomealase dialoogi arendamist ELi liikmesriikide parlamentidega ning olla abiks paljude parlamentidevaheliste ürituste korraldamisel.

Direktoraat toetab parlamentidevahelist tegevust, aitab kaasa aluslepingu parlamentidevahelist koostööd käsitlevate sätete rakendamisele ja toimib ELi liikmesriikide parlamentide teabekeskusena. Direktoraat esindab Euroopa Parlamenti parlamentidevahelise koostöö haldusvõrgustikes. Direktoraat suhtleb ametnikega, kes esindavad ELi liikmesriikide parlamente Brüsselis, ja hoiab tihedaid sidemeid nende administratsioonidega.

Direktoraat on jätkuva toetuse eest tänulik peasekretärile ja asepeasekretärile ning kõigile Euroopa Parlamendi peadirektoraatide teenistustele, kellega ta teeb koostööd. Eriti suur nõudlus oli IT- ja nõustamisteenuste järele ning need olid sel aastal direktoraadi tegevuse jaoks väga kasulikud.

Direktor: **Katrin Ruhmann**

Direktoraat koosneb kahest üksusest.

- Institutsioonidevahelise koostöö üksus

Institutsioonidevahelise koostöö üksuse vastutusalad hõlmavad mitmepoolset reguleeritud koostööd, st ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverentsi, ELi parlamentide peasekretäride kohtumisi ja COSACit. Samuti tegeleb üksus võrgustikega, eelkõige IPEXi ja ECPRDga, ning ka välispoliitika peadirektoraadiga tehtava koostöö ja eesistujariigi parlamendi toetusprogrammide koordineerimisega ning suutlikkuse suurendamise külastustega.

Üksuse juhataja: **Pekka Nurminen**

- Õigusloomealase dialoogi üksus

Õigusloomealase dialoogi üksuse vastutusalasse kuulub eelkõige poliitiline ja õigusloomealane dialoogliikmesriikide parlamentidega. Üksus kavandab, koordineerib ja korraldab parlamentidevahelisi kohtumisi komisjonide tasandil, sealhulgas parlamentidevahelised komisjonide kohtumised, Euroopa parlamentaarne nädal ja Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühma koosolekud. Samuti tagab ta subsidiaarsuse kontrolli järelevalve ning koos raportöride ja komisjonidega järelmeetmete võtmise seoses subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokollini nr 2 rakendamisega. Üksus korraldab ka temaatilisi seminare, mis toovad kokku Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide administratsioonid, ning vastutab andmebaaside CONNECT ja CorCom eest.

Üksuse juhataja: **Jesús Gómez**

See aruanne ja lisateave Euroopa Parlamendi ja ELi liikmesriikide parlamentide vaheliste suhete kohta on kättesaadav Euroopa Parlamendi veebisaidil:

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports>

I LISA – COSACi kohtumised – Teemad ja peaesinejad 2020. aastal

COSACi üritus	Koht, kuupäev	Teemad	Euroopa Parlamendi peaesinejad/ osalejad
Esimeeste kohtumine	Zagreb, 19.–20. jaanuar 2020	I ELi nõukogu eesistujariigi Horvaatia prioriteedid II Euroopa Liit, riikide parlamendid ja COSAC uuel institutsioonilisel ametiajal	Mairead McGuinness, Euroopa Parlamendi esimene asepresident
COSACi eesistujakolmik	videokonferents, 20. mai 2020	Valmistumine COSACi esimeeste 16. juuni 2020. aasta erakorraliseks kohtumiseks	
COSACi esimeeste erakorraline kohtumine (asendab tühistatud LXIII COSACi täiskogu istungit)	videokonferents, 16. juuni 2020	I Euroopa ühine reageerimine koroonaviiruse puhangule ja selle mõju mitmeaastasele finantsraamistikule (2021–2027) II Euroopa tuleviku konverent	Jan Olbrycht, Euroopa Parlamendi liige, mitmeaastase finantsraamistiku kaasraportöör Mairead McGuinness, Euroopa Parlamendi esimene asepresident
Mitteametlik arvamuste vahetus ELi pealäbirääkija Michel Barnier'ga	videokonferents, 26. juuni 2020	ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu üle peetavate läbirääkimiste seis	
COSACi eesistujakolmik	videokonferents, 13. juuli 2020	Valmistumine COSACi esimeeste 14. septembri 2020. aasta kohtumiseks	
Esimeeste kohtumine	videokonferents, 14. september 2020	I Saksamaa Liitvabariigi valitsuse aruanne oma eesistumisaja prioriteetide kohta II COVID-19 pandeemia tagajärgedega tegelemine ja saadud õppetunnid	
Mitteametlik arvamuste vahetus ELi pealäbirääkija Michel Barnier'ga	videokonferents, 17. september 2020	ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu üle peetavate läbirääkimiste seis	
Mitteametlik arvamuste vahetus komisjoni asepresidendi Věra JOUROVÁ ja volinik Didier REYNERSiga	videokonferents, 29. oktoober 2020	Komisjoni esimene aastaaruanne õigusriigi kohta	

Mitteametlik arvamuste vahetus komisjoni juhtiva asepresidendi Margrethe VESTAGERiga	videokonverents, 23. november 2020	Konkurentsipoliitika, tööstusstrateegia ja digiülemineku läbivaatamine	
COSACi eesistujakolmik	videokonverents, 27. november 2020	30. novembrist kuni 1. detsembrini 2020 toimuva COSACi virtuaalse kohtumise ettevalmistamine	
COSACi virtuaalne kohtumine (asendab LXIV COSACi täiskogu istungit)	videokonverents, 30. november – 1. detsember 2020	I Atlandi-üleste suhete taaslustamine? II Koroonaviiruse kriisist saadud õppetunnid – koostöö ELis pandeemiade korral ja tervishoiu valdkonnas III Saksamaa eesistumisaja hindamine IV Euroopa Liidu tulevik V Euroopa roll maailmas – vastutustundlik partnerlus Aafrikaga	

Üksikasjalikumat teavet COSACi kohtumiste päevakordade kohta eesistujariikide kaupa leiata IPEXi veebisaidilt www.ipex.eu.

II LISA – Euroopa Parlamendi korraldatud parlamentidevahelised komisjonide kohtumised ja parlamentidevahelised konverentsid Brüsselis 2020. aastal

				Osalejate arv:			
Kuupäev	EP komisjon	Üritus		Riikide parlamendid			EP
		Kohtumise liik	Kohtumise nimetus	Liikmed	Parlamendid	Kojad	Liikmed
18.–19. veebruar 2020	ECON EMPL BUDG	Semaine parlementaire européenne: • Euroopa poolaasta konverents	Stabiilsust ning majanduse koordineerimist ja juhtimist Euroopa Liidus käsitlev parlamentidevaheline konverents	111	28	34	Täiskogu 1. päev: 17 Täiskogu 2. päev: 12 ECON PKK: 12 BUDG PKK: 7 EMPL PKK: 30
28.–29. september 2020	LIBE	Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühm	7. Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühm	72	25	36	Füüsiline kohalolek: 6 Kaugühendus: 9
27. oktoober 2020	JURI	parlamentidevaheline komisjonide kohtumine	Parem õigusloome digitaalsest perspektiivist	38	26	27	Füüsiline kohalolek: 3 Kaugühendus: 4
10. november 2020	LIBE	parlamentidevaheline komisjonide kohtumine	Komisjoni esimene iga-aastane aruanne õigusriigi olukorra kohta ja riikide parlamentide roll	51	23	31	Füüsiline kohalolek: 2 Kaugühendus: 18
19. november 2020	LIBE DEVE	kõrgetasemeline parlamentidevaheline konverents	Euroopa rände ja varjupaigaküsimused	71	24	32	Füüsiline kohalolek: 4 Kaugühendus: 40
1. detsember 2020	LIBE	parlamentidevaheline komisjonide kohtumine	Eurojusti tegevuse hindamine	46	26	32	Füüsiline kohalolek: 3 Kaugühendus: 20
2. detsember 2020	AFET	parlamentidevaheline komisjonide kohtumine	Balkans occidentaux: 25 ans après les accords de Dayton Une réponse harmonisée de l'Union en soutien à la transition démocratique en Biélorussie	56	26	32	Füüsiline kohalolek: 4 Kaugühendus: 45
Osalejate koguarv				445			236

III LISA – ELi liikmesriikide parlamentide külastused Euroopa Parlamenti 2020. aastal (sh direktoraadi korraldatud videokonverentsid)

Kuupäev(ad)	Riik ja koda	Külastaja	Kellega külastaja EPs kohtus	Külastuse liik	Osalenud parlamendi liikmete arv	Nombre de membres du personnel participants
8.–9.1.2020	ÜHENDKUNINGRIIK – House of Commons	töötajad	EP liige Nethsinga, EP töötajad	töötajad	0	13
20.1.2020	MADALMAAD – Tweede Kamer	alaline sotsiaal- ja tööhõivekomisjon	EP liige Jongerius, EP liige Lenaers, EP liige Van Sparrentak	parlamendi-liikmed	5	6
21.1.2020	PRANTSUSMAA – Assemblée Nationale	parlamendiliige Crouzet	EP liige Decerle	parlamendi-liikmed	1	2
22.–23.1.2020	ÜHENDKUNINGRIIK – House of Commons	töötajad	EP töötajad	töötajad	0	13
22.1.2020	PRANTSUSMAA – Assemblée Nationale	parlamendiliige Gouttefarde ja parlamendiliige de Ganay	JURI-komisjoni esimees EP liige Nethsingha	parlamendi-liikmed	2	
23.1.2020	PRANTSUSMAA – Assemblée Nationale	parlamendiliige Bono-Vandorme ja parlamendiliige Deprez-Audebert	EP liige Verheyen, EP liige Zver	parlamendi-liikmed	2	
28.1.2020	PRANTSUSMAA – Assemblée Nationale	parlamendiliige Janvier ja parlamendiliige Pueyo	SEDE-allkomisjoni esimees EP liige Loiseau	parlamendi-liikmed	2	1
28.–29.1.2020	ÜHENDKUNINGRIIK – House of Commons	töötajad	SEDE-allkomisjoni esimees EP liige Loiseau, EP liige In ' t Veld	töötajad	0	10
29.1.2020	PRANTSUSMAA – Assemblée Nationale	parlamendiliige Vichnievsky ja parlamendiliige Gosselin	EP liige Didier	parlamendi-liikmed	2	1
4.2.2020	SAKSAMAA – Bundestag	ELi asjade komisjon	asepresident EP liige Wieland, EP liige Simon, EP liige Bischoff, EP liige Freund, EP liige Beer, EP liige Scholz, EP liige Beck	parlamendi-liikmed	29	9

5.–6.2.2020	NORRA – Storting	parlamendiliikmete külastus	EP liige Auken, EP liige Federley, EP liige Schaldemose, EP liige Kohut, EP liige Danielsson	parlamendiliikmed	12	3
6.2.2020	SOOME – Eduskunta	väliskomisjon	AFET-komisjoni liikmed	parlamendiliikmed	8	1
11.–13.2.2020	SOOME – Eduskunta	parlamendiliige Kärnä	EP liige Kumpula-Natrin, EP liige Pekkarinen	parlamendiliige	1	1
17.2.2020	MADALMAAD – Tweede Kamer	alaline justiits- ja julgeolekukomisjon	EP liige Azmani, EP liige In ' t Veld, EP liige Lenaers, EP liige Sippel	parlamendiliikmed	4	4
17.2.2020	RUMEENIA – Camera Deputatilor	spiiker	president Sassoli	spiiker	1	4
20.2.2020	FRANCE – Assemblée Nationale	Mme Degois, députée	M. Canfin, député au PE, président de la commission ENVI	Députés	1	2
2.–3.3.2020	SOOME – Eduskunta	parlamendiliikmete õppekülastus	EP liige Katainen, EP liige Heinäluoma, EP liige Hakkarainen, EP liige Torvalds, EP liige Hautala ja EP töötajad	parlamendiliikmed	10	7
20.11.2020	KREEKA – Kreeka parlament	riigikaitse- ja väliskomisjoni esimees (videokonverents)	SEDE-allkomisjoni esimees EP liige Loiseau	parlamendiliige	1	
1.12.2020	KREEKA – Kreeka parlament	riigikaitse- ja väliskomisjoni esimees (videokonverents)	AFET-komisjoni esimees EP liige McAllister	parlamendiliige	1	
15.12.2020	PORTUGAL – Assembleia da República	ELi asjade komisjoni esimees (videokonverents)	asepresident EP liige Metsola	parlamendiliige	1	
16.12.2020	Leedu – Seimas	väliskomisjoni esimees (videokonverents)	AFET-komisjoni esimees EP liige McAllister	parlamendiliikmed	1	
23.12.2020	POOLA – Senat	ELi asjade komisjoni esimees (videokonverents)	asepresident EP liige Metsola	parlamendiliige	1	

IV LISA – Varajase hoiatamise süsteemi andmed

Õiguskomisjon, kes vastutab Euroopa Parlamendis subsidiaarsuse põhimõtte järgimisega seotud küsimuste eest, on esitanud riikide parlamentide esildiste kohta järgmise määratluse:

- **Põhjendatud arvamused** on esildised, mis näitavad seadusandliku akti eelnõu mittevastavust subsidiaarsuse põhimõttele ja on esitatud Euroopa Parlamendile kaheksanädalase tähtaja jooksul, millele on osutatud aluslepingute protokollis nr 2 artiklis 6.
- **Seisukohavõtud** on mis tahes muud esildised, mis ei vasta eespool nimetatud põhjendatud arvamuse kriteeriumitele.

Liikmesriikide parlamentidelt 2020. aastal saadud esildised			
		Põhjendatud arvamused	Seisukohavõtud
Liikmesriik	Parlament/koda	2020	2020
Austria	Nationalrat	0	0
Austria	Nationalrat	1	1
Belgia	Chambre des Représentants	0	0
Belgia	Sénat	0	0
Bulgaaria	Narodno Sabranie	0	0
Horvaatia	Hrvatski Sabor	0	0
Küpros	Vouli ton Antiprosópon	0	0
Tšehhi Vabariik	Poslanecká sněmovna	1	3
Tšehhi Vabariik	Senát	0	7
Taani	Folketinget	1	0
Eesti	Riigikogu	0	0
Soome	Eduskunta	0	0
Prantsusmaa	Assemblée Nationale	0	8
Prantsusmaa	Sénat	1	1
Saksamaa	Bundestag	0	0
Saksamaa	Bundesrat	0	5
Kreeka	Vouli ton Ellinon	0	4
Ungari	Országgyűlés	5	0
Iirimaa	Tithe an Oireachtais	0	0
Itaalia	Camera dei deputati	0	8
Itaalia	Senato	0	5
Leedu	Seimas	0	0
Luksemburg	Chambre des Députés	0	0
Läti	Saeima	0	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	1	0
Madalmaad	Tweede Kamer	0	0
Madalmaad	Eerste Kamer	1	1
Poola	Sejm	0	0
Poola	Senat	0	1
Portugal	Assembleia da República	0	26
Rumeenia	Camera Deputaţilor	0	0

Rumeenia	Senatul	0	8
Hispaania	Congreso de los Diputados / Senado	0	32
Rootsi	Riksdagen	2	0
Sloveenia	Državni Zbor	0	0
Sloveenia	Državni Svet	0	0
Slovakkia	Národná rada	0	1
Ühendkuningriik	House of Commons	0	0
Ühendkuningriik	House of Lords	0	0
KOKKU		13	111

V LISA – Seisukohavõtud protokoli nr 1 alusel – mitteametlik poliitiline dialoog

Selles tabelis on loetletud ELi liikmesriikide parlamentide poolt ELi ainupädevusse kuuluvate seadusandlike aktide eelnõude kohta saadetud dokumendid ning hulk muid kui seadusandlikke dokumente, nagu rohelised/valged raamatud või Euroopa Komisjoni teatised, mis kuuluvad aluslepingute protokoli nr 1 kohaldamisalasse.

Liikmesriikide parlamentidelt 2020. aastal saadud seisukohavõtud		
Liikmesriik	Parlament/koda	Seisukohavõtud
Tšehhi Vabariik	CZ Senát	26
Rumeenia	RO Senatul	24
Rumeenia	RO Camera Deputaţilor	23
Tšehhi Vabariik	CZ Poslanecká sněmovna	19
Prantsusmaa	FR Sénat	17
Saksamaa	DE Bundesrat	17
Itaalia	IT Camera dei Deputati	15
Portugal	PT Assembleia da República	12
Madalmaad	PT Assembleia da República	7
Prantsusmaa	FR Assemblée Nationale	5
Saksamaa	DE Bundestag	3
Leedu	LT Seimas	3
Austria	AT Nationalrat	2
Belgia	BE Sénat/Senaat	2
Poola	PL Sejm	2
Horvaatia	HR Hrvatski Sabor	1
Taani	DK Folketing	1
KOKKU		179

VI LISA – Euroopa Parlamendi uuringute ja dokumendikeskus (ECPRD)

A. Euroopa Parlamendi poliitilised organid ja haldusteenistused konsulteerisid 2020. aastal ECPRD võrgustikuga, esitades võrdluspäringuid järgmistes küsimustes.

- Dublini III määruse rakendamine
- Liikmesriikide põhiseadustest tulenevad nõuded Euroopa Parlamendi valimiste akti muudatuste heakskiitmiseks (ELi toimimise lepingu artikkel 224)
- Liikmesriikide parlamentide kaasamine suutlikkuse suurendamise meetmetesse Lääne-Balkani riikides, Moldovas, Gruusias, Ukrainas ja Tuneesias
- Parlamendiliikmete sõidukulud – Hispaania parlamendi isiklik taksokaart
- Haldusabi eelarvekomisjonidele
- Takistused vikerkaareperede vabale liikumisele
- ECPRD võrgustiku tõhusust käsitlev küsimustik
- Võimalus esitada parlamendile petitsioone või taotlusi viipekeeles
- Puuetega inimesi käsitlevad poliitikameetmed riikide parlamentides
- Maksualast teabevahetust käsitlevate ELi nõuete täitmine
- Ärksameelsuse (mindfulness) algatused riikide parlamentides
- Riikide parlamentide külastajarühmi puuduv finantsjuhtimine

B. Euroopa Parlament vastas teiste ECPRD parlamentide päringutele järgmistes küsimustes:

- Elektrooniline hääletamine praktikas
- Poliitikute/ametnike osalemine salajastes organisatsioonides
- Seksuaalvähemuste õigus isapuhkusele
- Kõneaegade eraldamine täiskogu istungjärkudel
- Ürituste korraldamise süsteem
- YouTube'i kasutamine Euroopa Parlamendis
- Parlamendiliikmete tagasiastumine
- Parlamentide finantsautonoomia
- Eelarvereglite järgimine
- Vande andmine ja žestid
- Euroopa Parlamendi ruumides COVID-19 võimaliku leviku tõkestamiseks võetud ettevaatusabinõud
- Vahelehood stenogrammides
- Täiskogu istungjärkude ja parlamendikomisjonide protokollide transkribeerimine
- Üldsusele kättesaadavate teadusväljaannete toimetamise protsess
- Kaugistungid ja -hääletamine
- Kõne tekstiks teisendamise lahenduste kasutamine
- Euroopa Parlamendi ruumides COVID-19 leviku tõkestamiseks võetud lisameetmed
- Parlamendi tegevuse kohandamine COVID-19 puhanguga
- Parlamendiliikmete kohalolek parlamendis – puudumist käsitlevad reeglid, registrid ja karistused
- Presidendi / spiiikri poole pöördumine kõnede alguses parlamendis
- COVID-19: IKT-tugi parlamentidele

- Kodukorra muudatused seoses COVID-19 puhanguga
- COVID-19 – parlamendi tööd/töötajaid puudutavad ennetussätted
- Kaupu tolli vedavate sõidukite desinfitseerimisprotseduurid
- Parlamendifraktsioonid, valimiskünnised ja valimiseelsed koalitsioonid
- Euroopa tervisealase hädaolukorraga seotud õiguskord
- Kultuuri toetamine ja koolidele koroonaviiruse puhangu tõttu kehtestatud piirangud
- Filmimist ja ülekannete tegemist abistavad teenistused
- Erakorralise meditsiini teenuste osutamine parlamendile
- Parlamendiliikmete ja parlamendi töötajate testimine COVID-19 suhtes
- Suulise tõlke korraldamine rahvusvahelistel / mitmekeelsetel videokonverentsidel
- Parlamendi raamatukogud – trükiste ja digitaalteenuste kasutamine
- Parlamendi eelarve sooline analüüs
- Parlamendiliikmete varade avaldamine veebis
- Parlamendi tegevus COVID-19 perioodil
- Avaliku arvamuse uuringute standardid ja meetodika valimisperioodidel
- Vääramatust jõust tingitud loodusvarasid puudutavad regulatiivsed tasud
- Valimistega seotud õigusaktide muutmine COVID-19 pandeemia tõttu
- Audiovisuaalmeediat käsitlev seadus
- COVID-19 ettevaatusabinõud ja parlamendi koosolekud
- Toidupettuse ja võltsimise avalikustamine
- COVID-19 pandeemia mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele (omavalitsuslikud piirkonnad, omavalitsused jne)
- Parlamendiprotsesside ja asjakohaste tehniliste seadmete digitaliseerimine
- Kuulamiste audiovisuaalsed salvestised
- Inimelundite ja -kudede annetamine ja siirdamine
- Kohalike omavalitsuste esindajate huvide konfliktid
- Parlamendiliikmete või fraktsioonide profiilide ametlik kontrollimine sotsiaalmeedias
- Parlamendiliikmete suhtes kohaldatavad sanktsioonid
- Parlamendi uurimiskomisjonide volitused ja nende eiramine
- Pagulasi ja riigisiseid põgenikke käsitlev valitsuste poliitika alates 2017. aastast
- Vaktsiinikõhklust käsitlevad õigusaktid ja praktika
- Terviseturism
- Arhiivid – säilitamine ja kättetoimetamine
- Parlamendis kasutatavad kaitsemaskid – parlamendiliikmed, töötajad ja külastajad
- Alkoholi müük internetis
- Parlamentide loodud institutsioonid
- Kodanikualgatuse kavad, sealhulgas intellektuaalomandi õigustega seotud küsimused
- Parlamendiliikmete staatus
- Uute töötajate sisseelamise toetamine ja parlamendi raamatukogu- ja uuringuteenuste tutvustamine
- Täiskogu istungid ja parlamendi töö COVID-19 ajal
- Karistusmeetmed – välismaalased, lapsed ja isikud, keda ei saa vastutusele võtta
- Parlamendi töötajate kaugtöö
- Teadussuhted parlamentideväliste teadusasutustega
- Lageraie ja puidu ülestöötamise reeglid

- Juurdepääs täiskogu istungisaalile
- Mahajäetud põllumajandusmaad
- Religioosete hoonetega seotud mürataseme reguleerimine
- Õiguslikud nõuded juriidiliseks tegevuseks
- COVID-19 pandeemiaga seotud meetmete seis parlamentides
- Uuringuteenistusele laekuvate taotluste haldamisega seotud korraldus- ja dokumendihaldussüsteemid
- Parlamendiliikmete telefonid
- Soolise mõju hindamine parlamendi dokumentides
- Parlamentaarse puutumatus ulatus – hiljutised arengusuunad
- Koostöö kord õhuruumi loata kasutamise olukordades (nn Renegade'i menetlus)
- Kestliku arengu eesmärgid ja parlament
- Parlamendiliikmetele pakutavad IT-ressursid
- Parlamendi administratsiooni sisemenetlused seoses parlamendiliikmete isikuandmete edastamisega meediale
- Parlamendi uurimisüksuste personal ja teenused
- Seadusandlike ettepanekute esitamine parlamendis
- Sõltumatud kandidaadid ja nende õigus konkureerida teatavat liiki valimistel
- Parlamendi uurimisüksuste personal ja teenused

C. ECPRD seminarid ja korralised kohtumised 2020. aastal

SEMINARID		
Veebiseminar – „Parlamentaarne puutumatus ja isikuandmete kaitse üldmäärus“ (valdkond: parlamentaarsed tavad ja menetlused)	Viin (veebis)	15. juuni 2020
Veebiseminar – „Parlamendid ja riigiõigus – parlamendid ja konstitutsioonikohtud“ (valdkond: parlamentaarsed tavad ja menetlused)	Viin (veebis)	12.–13. november 2020
Veebiseminar „Parlamendiuuringud kriisiolukorras: koroon, tagasitulek, muutused“ (valdkond: raamatukogud, uuringuteenused ja arhiivid)	Brüssel, Euroopa Parlament (veebis)	12.–13. november 2020
KORRALISED KOHTUMISED		
Täitevkomitee virtuaalkoosolek	Strasbourg, PACE (veebis)	26. mai 2020
Täitevkomitee virtuaalkoosolek	Strasbourg, PACE (veebis)	1. juuli 2020
Täitevkomitee virtuaalkoosolek	Helsinki, Eduskunta (veebis)	25. september 2020
Kontaktisikute virtuaalne aastakonverents	Skopje, Sobranie (veebis)	22. oktoober 2020

Terminid ja lühendid

AFCO: Euroopa Parlamendi põhiseaduskomisjon.

AFET: Euroopa Parlamendi väliskomisjon.

BUDG: Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon.

CORCOM: sama valdkonna parlamendikomisjonide andmebaas. Teabeallikas Euroopa Parlamendi komisjonidele vastavate liikmesriikide parlamentide komisjonide kohta. Andmebaasist saab teavet ELi liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi komisjonide sekretariaatide kohta.

COSAC: Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents. Euroopa Parlamendi liikmete ja Euroopa Liidu asjade eest vastutavate parlamendikomisjonide liikmete aluslepingupõhine konverents.

COSAC BAR: COSACi poolaastaruanne. Laiendatud dokument, mis põhineb kõikidele ELi liikmesriikide parlamentidele ja Euroopa Parlamendile saadetud küsimustikul, mis käsitleb aktuaalseid küsimusi ELi asjades.

DEVE: Euroopa Parlamendi arengukomisjon.

DG EXPO: Euroopa Parlamendi peasekretariaadi liidu välispoliitika peadirektoraat.

EBCG: Euroopa piiri- ja rannikuvalve.

ECPRD: Euroopa Parlamendiuuringute ja Dokumentikeskus. Euroopa parlamentide administratsioonide teabevahetusvõrgustik, mis toimib võrdluspäringute alusel.

ECON: Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon.

EMPL: Euroopa Parlamendi tööhõive- ja sotsiaalkomisjon.

EP: Euroopa Parlament.

EPW: Euroopa parlamentaarne nädal. Parlamentidevaheline konverents stabiilsuse ning majanduse koordineerimise ja juhtimise kohta Euroopa Liidus (IPC SECG) ning Euroopa poolaastat käsitlev konverents toovad kokku parlamendiliikmed kogu Euroopa Liidust, et arutada majandus-, eelarve- ja sotsiaalküsimusi.

Eurojust: Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Amet.

Europol: Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet.

EUSC: ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste konverents. ELi liikmesriikide parlamentide esimeeste iga-aastane kohtumine, mille korraldab ELi nõukogu eelmise sügise eesistujariigi parlament.

EWS: varajase hoiatamise süsteem. Aluslepingute protokollis nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) sätestatud läbivaatamismehhanism. Selles nähakse ette, et liikmesriikide parlamendid saavad Euroopa Liidu institutsioonide presidentidele ja nõukogu eesistujale põhjendatud arvamuse.

ICM: parlamentidevaheline komisjonide kohtumine. Kohtumised, mida korraldavad komisjonide sekretariaadid ja Euroopa Parlamendi riikide parlamentidega suhtlemise direktoraadi õigusloomealase dialoogi üksus. Parlamentidevahelised komisjonide kohtumised toimivad liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi liikmete vahelise dialoogi foorumina.

IPC CFSP/CSDP: Ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika teemaline parlamentidevaheline konverents. Parlamentidevaheline platvorm ELi välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitikat käsitleva arutelu jaoks. Seda korraldab ELi nõukogu eesistujariigina tegutseva ELi liikmesriigi parlament kaks korda aastas tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga.

IPD: mitteametlik poliitiline dialoog. Aluslepingute protokollis nr 1 kohased ELi liikmesriikide parlamentide seisukohavõtted, mis käsitlevad ELi ainupädevusse kuuluvaid seadusandlikke ettepanekuid ning muid kui seadusandlikke dokumente, nagu valgeid raamatuid või Euroopa Komisjoni teatisi.

IPEX: parlamentidevaheline ELi teabevahetussüsteem. Platvorm ELiga seotud dokumentide ja teabe vahetamiseks riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahel.

JPSG: Europoli parlamentaarse ühiskontrolli tööühik. Parlamentaarse ühiskontrolli tööühik, mis tagab Europoli täieliku aruandekohustuse ja läbipaistvuse. JPSG koosolekud toimuvad kaks korda aastas: üks ELi nõukogu eesistujaks oleva liikmesriigi parlamendis ja teine Euroopa Parlamendis.

JURI: Euroopa Parlamendi õiguskomisjon.

LIBE: Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon.

MFF: mitmeaastane finantsraamistik. Seitsmeaastane raamistik, millega reguleeritakse Euroopa Liidu aastaeelarvet.

MPs: riikide parlamentide liikmed.

MEPs: Euroopa Parlamendi liikmed.

PESCO: alaline struktureeritud koostöö julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas, mis loodi nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsusega 25 liikmesriigiga. See pakub õiguslikku raamistikku ühiste kaitsevõimeprojektide ühiseks kavandamiseks, arendamiseks ja neisse investeerimiseks ning relvajõudude operatiivse valmisoleku ja panuse suurendamiseks.

PPSP: nõukogu eesistujariigi parlamendi toetamise programmid. Spetsiaalne programm ELi liikmesriikide tulevaste eesistumiste parlamentaarse määramise korraldamiseks ja parimate tavade jagamiseks nende riikide parlamentidega.

Spotlight: Väljaanded, mis on seotud parlamendi menetlusi või tavasid käsitlevate kokkuvõtete ja põhinevad ECPRD võrgustikule saadetud päringutele antud vastustel.

TEU: Euroopa Liidu leping.

TFEU: Euroopa Liidu toimimise leping.

EUROOPA LIIDU LIIKMESRIIKIDE PARLAMENDID

Detsember 2020



valitakse otse



valitakse kaudselt / määratakse / muu

Belgique/België/ Belgien BELGIA Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60	България BULGAARIA Народно събрание (Narodno sabranie) 240	Česká republika TŠENHI VABARIIK Poslanecká sněmovna 200 Senát 81	Danmark TAANI Folketinget 179
Deutschland SAKSAMAA Deutscher Bundestag 709 Bundesrat 69	Eesti EESTI Riigikogu 101	Éire/Ireland IIRIMAA Dáil Éireann 160 Seanad Éireann 60	Ελλάδα KREEKA Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
España HISPAANIA Congreso de los Diputados 350 Senado 208 57	France PRANTSUSMAA Assemblée nationale 577 Sénat 348	Hrvatska HORVAATIA Hrvatski sabor 151	Italia ITAALIA Camera dei Deputati 629 Senato della Repubblica 315 6
Κύπρος KÜPROS Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56	Latvija LÄTI Saeima 100	Lietuva LEEDU Seimas 141	Luxembourg LUKSEMBURG Chambre des Députés 60
Magyarország UNGARI Országgyűlés 199	Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 67	Nederland MADALMAAD Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75	Österreich AUSTRIA Nationalrat 183 Bundesrat 61
Polska POOLA Sejm 460 Senat 100	Portugal PORTUGAL Assembleia da República 230	România RUMEENIA Camera Deputatilor 330 Senat 136	Slovenija SLOVEENIA Državni zbor 90 Državni svet 40
Slovensko SLOVAKKIA Národná Rada 150	Suomi/ Finland SOOME Eduskunta 200	Sverige ROOTSI Riksdagen 349	



RELNATPARL@EP.EUROPA.EU
WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL/EN/HOME.HTML

